Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
APR 5 1920

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 13 Vol. VII. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 25d. Kovo (March), 1920 metai. 5 cents per copy Metai 7

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Vokietijos Darbininkai Laimėjo Revoliucijoj. Karė Gręsia Tarb Estonijos ir Latvijos.

LENKAI SAKO BOLŠEVIKAI PRADĖJO OFENSYVĄ PRIEŠ JUOS. SĄJUNGIEČIAI UŽĖMĖ KONSTANTINOPOLĮ. ITALIJA PRIPAŽINO LIETUVĄ. SUV. VALST. SENATAS GALUTINAI ATMETĖ TAIKOS SUTARTĮ.

Sąjungiečiai užėmė Konstantinopolį.

Konstantinopolis, kovo 16—Sąjungiečių armija po vadovyste anglų generolo Milne, šiandien užėmė Konstantinopolį, Turkijos sostinę. Susirėmimas atsibuvo karės Biure, kur turkai nenorėjo pasiduoti, ir keleta turkų tapo užmušta. Miestas buvo gana sujudęs visą dieną, bet aprimo vakarui atėjus. Sąjungiečiai išlipo uoste po priedanga jų didžių jų karės laivų.

Prašo Bolivijos ir Perų užlaikyti taiką.

Washington, kovo 17 d.— Suv. Valstijų valdžia pasiuntė notą į Pietų Amerikos valstybės, Peru ir Boliviją, prašant jų susitaikinti ir butinai išvengti karės, kad dar labiau nesuardžius pasaulio ramybę, kuri ir taip jau gana blogame padėjime.

Nesutikimai tarp Peru ir Bolivijos kilo iš ginčų del sklypo žemės, kuris kadaise priklausė Peru, bet kurį dabar laiko Chile, o Bolivija butinai nori gauti, idant turėti išėjimą į jures.

Pastarom keliom dienom Bolivijoj atsibuvo smarkios demonstracijos prieš peruviečių pasiuntinybę Bolivijos sostinėje; peruviečių konsulatas buvo apdaužytas. Buvo bijoma, kad iš to nebutų karė.

Laikys Konstantinopolį kol taikos išlygos nebus išpildytos.

Londonas, kovo, 17 d. — Sąjungiečiai užėmė Konstantinopolį, užtai, kad turkai priešinosi taikos išlygoms ir nesiliovė armenus skerdę. Jie mano tą miestą laikyti kol turkai pilnai išpildys taikos sutarties išlygas. O jei krikščionių skerdynės tolyn tęsis, tai išlygos bus padarytos daug aštresnės.

Sąjungiečiai kontroliuoja karo ir laivyno biurus, telefonus, telegrafus ir paštą, taipgi laivų vaikščiojimą Bosforo pratakoje.

Nesutikimas tarp estų ir latvių didėja.

Kopenhagenas, kovo 18 —Pranešimas iš Revelio sako, buk estų-latvių klausymas daug paaštrėjo ir rubežinė komisija, kurią abi valstybės buvo paskyrę, liovė veikusi. Latvių valdžia koncentruoja savo pulkus išilgai Estonijos rubežiaus ir įteikė reikalavimų, kurių estai negali jokiu budu priimti. Anglijos atstovai pasiulė tarpininkauti, kad išvengus karės.

(Matomai latviai taippat neteisingai elgiasi su estais kaip su lietuviais. Žiurėk "Žinios iš Lietuvos" ant 2-ro pusl. **Red.**)

Belgai ir Holandiečiai susitaikė.

Bruxelles, kovo 18 d. — Belgijos užsienio ministeris praneša, kad belgų ir holandiečių derybos, kaslink rubežiaus ištaisymo, pilnai pavyko. Abi šalis sutiko perkeisti sutartį tarp jų, kuri įvyko 1837 mete. Scheldt upė nuo Antverpo iki jurių dabar bus abiejų šalių kontrolėje ir belgai gauna du nauju kanalu, sujungtu su Antverpo prieplauka.

Ex-Caro sesuo gyvena trukio vagone.

Washington, kovo 18 — Amerikos Raud. Kryžius, kuris teikia pašelpą Pietų Rusijoj, atrado vėlionio excaro Nikalojaus II seserį, Didkunigaikštaitę Olgą, gyvenančią tavorinio traukinio vagone, netoli Novorossisko. Ji yra apsivilkus vien skuduriais ir alkį kenčia kaip ir kiti pabėgėliai iš bolševikų užimtų kraštų. Ji darbuojasi tarpe pabėgėlių, nors mažai gali jiems pagelbėti. Nežinia kas atsitiko su jos vyru ir dviem kudikiais.

Turkų vadas priešinasi sąjungiečiams.

Londonas, kovo 18 d. — Gauta žinia, buk turkų armijos vadas Thrakijoj atsisakė klausyti paliepimų gautų iš Konstantinopolio, atmetė armisticiją ir ketina įsteigti atskirą turkų valdžią Adrianopolyje.

Konstantinopolis. Daugybė turkų "nacionalistų" vadų tapo suareštuota, kad negalėtų suagituoti žmonių; didžiuma jų bus ištremti ant Malta salos.

Denikinas susitaikė su bolševikais?

Londonas, kovo 18 d. — Čionai gauta nepatvirtinta žinia, buk gen. Denikinas jau susitaikė su bolševikais.

Minia suardė pelnagaudžių krautuves.

Berlinas, kovo 18 d. — Maisto kainos Berline nesvietiškai pakilo; biednuomenė turi alkį kęsti. Kaip kur inirštusios minios suardė didžiausių pelnagaudžių krautuves. Abelnai Berlino žmonės lyg ir paniko pagauti, perka viską ką tik gali, lyg ir matydami badą prieš save.

Sąjungiečiai nepripažįsta Syrijos karalystės.

Londonas, kovo 18 d. — Anglijos ir Francijos valdžios pranešė Princui Feisal, Hedjaz (Arabijos) karaliaus sunui, kad jie nepripažįsta teisotumo Damaskuso kongreso, kuris paskelbė jį Syrijos karalium. Princas tapo pakviestas atvykti Europon ir išdėstyti dalykus, kaip jie jam atrodo.

Suv. Valstijų Senatas atsisako patvirtinti sutartį.

Washington, kovo 19 d.— Suv. Valstijų Senatas nubalsavo 49 prieš 35 balsus, atmesti Versailles Taikos Sutartį. Senatas atsisakė patvirtinti sutartį net ir su išėmimais bei pataisymais. Tas įvyksta jau antru kartu. Senatas pirmą kartą atmetė sutartį lapkričio, 19, 1919 mete. Nutarta sugražinti sutartį prez. Wilsonui.

Tad Suv. Valstijos dar vis randasi "karės stovyje" link Vokietijos. Dabar ketinama padaryti "Taikos Dekleraciją."

Kodel Rumunijos kabinetas rezignavo.

Londonas, kovo 19 d. — Rumunijos ministerių kabinetas, po premieru Vaida-Voevod turėjo rezignuoti del žemės reformų klausymo. Šis kabinetas bandė įvykinti plačias žemės reformas, kurios buvo nutarta jau gana senei, tai yra, atpirkti žemes nuo dvarininkų ir parduoti jas ukininkams ir bežemiams, labai žemom kainom. Didžiuma dvarininkų su tuo sutiko, bet priešinosi mokesčiai, kuri buvo siuloma jiems už žemes. Ministerija nenorėjo pakelti kainų, iš to ištiko krizis ir kabinetas turėjo rezignuoti 11 d. kovo. Tuo tarpu dar nesutverta naujas kabinetas.

Tveriama komunistų partija Anglijoje.

Londonas, kovo 20 d. — Darbo organas, "Daily Herald," sako buk Anglijoj stengiamasi sutverti "komunistų partiją" iš visų kairiųjų organizacijų.

Sinnfeinerių mayoras nužudytas.

Londonas, kovo 20 d. — Šeši maskuoti vyrai, įsiveržė viduryje nakties į namus miesto Cork mayoro, p. McCurtain ir mirtinai nušovę jį pabėgo automobiliuje. Vėlionis mayoras priklausė prie Sinnfeinerių (airių revoliucijonierių) organizacijos. Spėjama, kad jis buvo nušautas, kad atkeršyti už policistus ir šiaip anglų urėdininkus, kurių daugelis užmušta Airijoj pastaruoju laiku ir kurių mirtis primetama sinnfeineriams. Sinnfeineriai ir abelnai Airija labai sujudinta šia žmogžudyste. Beabejo, kad šis atsitikimas dar labiau padidins neramumą Airijoje.

Suv. Valst. senatorius nuteistas kalėjiman.

Grand Rapids, Mich., kovo 20 — T. H. Newberry, Suv. Valstijų senatorius iš Michigano tapo nuteistas ant 2 metų kalėjiman ir 10,000 dol. bausmės už apgavystę rinkimuose 1918 mete. Tuo tarpu jis paleistas po kaucija. Jis ketina apeliuoti į viršiausią Suv. Valstijų teismą. Kartu su juom nubausta 16 jo pagelbininkų įvairiom bausmėm. Newberry sako buk jis nemano vistiek prasišalinti iš Senato jei Senatas patsai jo neišvarys, nors jis buvo išrinktas į Senatą apgavyste, anot teismo nusprendimo.

Francijos angliakasių streikas pasibaigė.

Paryžius, kovo 20 d. — Francijos angliakasių streikas, kuris tiek daug kenkė gelžkeliams ir industrijoms jau pasibaigė. Angliakasiai sutiko ant kompromizo. Jie norėjo gauti 28 frankus ant dienos, vieton 19 ką pirmiau gavo, bet sutiko ant 24 frankų. (Prieš karę, frankas buvo vertas apie 20c., dabar yra žymiai nupuolęs.).

Perlėkė per Afriką.

Londonas, kovo 21 — Anglijos oro ministerija pranešė, kad du anglų oficieriai, pulk. van Ryneveld ir majoras Brand atliko kelionę nuo Cairo, šiaurės Egipte, iki Cape Town, pat pietiniame Afrikos gale. Tai yra, jie perlėkė išilgai visą Afriką, virš kalnų, pustynių ir nepereinamų miškų bei raistų. Mažai kas tikėjo, kad galima bus tokią kelionę atlikti.

Deportuos radikalus ant pašelpos laivų.

New York, kovo 21 d. — Pašelpos laivai, vežanti miltus tuloms Europos šalims, kurie išplauks iš Suv. Valstijų ateinantį mėnesį, vežš apie 400 svetimšalių "raudonųjų" kuriuos nutarta deportuoti iš Suv. Valstijų. Nutarta daugiau nesiųsti "arkų" vien su deportuotais radikalais, nes tas perbrangiai atsieina Suv. Valstijoms.

Bolševikai vėl atakuoja lenkus.

Varšavas, kovo 21—Bolševikai atnaujino antpuolius įvairiose vietose ant lenkų fronto 19 ir 20 kovo. Lenkai spėja, buk šie antpuoliai tai pradžia ilgai laukiamo generalio ofensyvo. Lenkai sako, buk jie atmušė visas atakas ir dar paėmė 900 bolševikų nelaisvėn.

Anot lenkų, tuli bolševikų oficieriai pabėgo lenkų pusėn ir pranešė, kad bolševikai rengiasi prie didelio ofensyvo.

Tuo tarpu, Lenkija pasiųs savo taikos išlygas bolševikams dar tik už savaitės laiko; lenkai pirma padavė tas išlygas Anglijos ir Francijos premierams del peržiurėjimo. Lenkai reikalauja tiesos globoti provincijas, kurios jiems priklausė 148 metų atgal.

Kruvinos riaušės Dubline, Airijoje.

Dublin, kovo 22—Čionai ištiko riaušės šį vakarą, laike kurių 2 vyrai buvo užmušti, o 4 sunkiai sužeisti. Riaušės prasidėjo, kuomet apie 300 kareivių apie 9 val. vakare, parodavo po gatves, stumdydami praeinančius, šukaudami, įlauždami duris ir išmušdami langus. Didelė civiliškių minia susirinko apie kareivius ir muštynės prasidėjo arti kareivių kazermių; pradėta šaudyti ir tuoj keleta žmonių krito. Tyrinėjimas riaušių pradėta.

Cork (Airijoje). Apie 15,000 dalyvavo laidotuvėse šio miesto nužudyto mayoro, Thomas McCurtain. Vyskupas Cohalan atsišaukė į žmones, kad nebandytų atkeršyti už mayoro mirtį, bet ramiai užsilaikytų. Tyrinėjimai kas per vieni buvo ypatos, kurie jį užmušė, dar vis neturėjo jokių pasekmių. Spėjama, kad tai buvo darbas kokios tai slaptos politinės draugijos, kurių dabar Airijoj daug randasi.

Italai nori pripažinti Rusiją.

Roma, kovo 22 — Italijos premieras, p. Nitti, kalbėdamas parlamente apie politiką naujo italų ministerių kabineto pasakė, buk Europai gręsia didelis pavojus ir gal badas, jei pilna taika tuojaus neįvyks. Anot jo, butinai reikalinga pripažinti Rusiją ir parodyti mielaširdystę apgalėtom valstybėm, idant galima butų visom šalim išnaujo ramiai gyventi ir bujoti. Italijos valdžia stengsis tą įvykdinti. Nitti sakė buk Italija pasiryžus teisingai elgtis link jugo-slavų.

Paryžius. Rusų Sovietų valdžia pasiulė Italijai tuojaus užmegsti ryšius tarp tų dviejų šalių.

Gelžkelio streikas Išpanijoj.

Madrid, kovo 23 — Šiandien prasidėjo generalis gelžkelio streikas, kuris apima visas gelžkelio linijas Išpanijoj. Valdžia pašaukė kariuomenės gelžkelio divizijas tarnyston ir vienok tikisi, kad galės užlaikyti šiokį tokį veikimą ant gelžkelių.

Ministerių kabinetas bando sutaikinti streikierius su kompanijom, kuriom liepia sutikti su streikierių reikalavimais.

Italija pripažino Lietuvą.

New York. Lietuvos misija gavo oficialį pranešimą iš Lietuvos, kad Italija pripažino Lietuvos nepriklausomybę ir kad italų ambasadorius, Baronas Makioro, 23 d. vasario iškeliavo Kaunan.

"KELEIVIO" SĄVININKAI SUAREŠTUOTI.

Boston, Mass. Anot "Boston American," Jurgis Gegužis ir Stasys Michelsonas, "Keleivio" savininkai tapo suareštuoti už apgavimą Edison Electric kompanijos. Jie prisipažino kaltais, bet dar nebuvo nuteisti.

Sakoma, kad 1916 metų, jie pradurė skylę elektros nuovadoje po šalygatvių šale jų muro ir iš tenai imdavo daug elektros be užmokėjimo, tokiu budu sutaupindami nemaža pinigų.

VOKIETIJOS REVOLIUCIJA.

Vokietijos atžagareivių revoliucija jau visiškai nugalėta, bet dabar tebeina kova tarp Eberto valdžios ir spartakų—kairiųjų socialistų. Labai daug žinių gauta per sąvaitės laiką apie šią revoliuciją, didžiuma kurių prieštarauja vienos kitoms. Dar gal tulą laiką nebus galima pilnai žinoti kas tikrai dedasi Vokietijoj. Tuo tarpu čia paduodama trumpą sutrauka žinių.

Berlinas, kovo 17 d. — Berlino diktatorius, viešpatavęs per vos 5 dienas, turėjo rezignuoti. Jį prie to privertė generalis streikas, kurią Eberto valdžia paskelbė. Kappo apsaugos ministeris von Luettwitz dar vis nepasidavė. Gauta žinios apie spartakų sukilimus daugelyje miestų, ypač Vestfalijoje.

Berlinas, kovo 18 d. — Eberto apsaugos ministeris, Noskė, vėl kontroliuoja dalykus Berline ir bando sugrąžinti normalį stovį; jo kareiviai sergsti miesto gatves. Besitraukiant revoliucijonieriai kareiviai užmušė ir sužeidė daug žmonių. Generalis streikas tolyn tęsiasi.

Berlinas, kovo 19 d. — Apginkluoti darbininkai šiandien užėmė Esseną. 300 žmonių žuvo kovojime; gauta žinios buk 1,000 žmonių žuvo Kielo mušiuose. Spartakai komunistai sakoma ima viršų Saksonijoj. Berline toli gražu dar neramu. Susirėmimai nuolat atsitinka gatvėse. "Pabaltijos" armija (toji, kuri veikė Latvijoj ir Lietuvoj) užmušė ar sužeidė daug žmonių susirėmimuose.

Berlinas, kovo 20 — Ebertas sutiko ant darbininkų išlygų ir generalis streikas pasibaigė. Ebertas sutiko prašalinti Noske ir Heine, nacionalizuoti industrijas, nubausti atžagareivių vadus už sukėlimą revoliucijos, įsteigti naują kabinetą pagal darbininkų norą, įvesti reformas daugelyje įstatymų. Iš daugelio kraštų Vokietijos girdima buk spartakų galybė auga; sukilimai ir muštynės visur tebeina tarp spartakų ir valdžios pulkų.

Berlinas, kovo 21 d. — Ebertas, kuris apleido Berliną sąvaitė atgal, vėl sugrįžo su savo ministeriais. Pranešama apie dideliūs nuostolius kovojime spartakų su valdžios šalininkais.

Berlinas, kovo 22 — G. Noske, apsaugos ministeris rezignavo; darbo kabinetas sakoma bus sutvertas vien ton viso Eberto kabineto.

AMERIKOS LIETUVIS

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.50 — Pusei Metų - $1.25
Kitose Viešpatystės Metams - $3.00 — Pusei Metų - $1.50
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - $2.50 — 6 Months - $1.25
To Foreign Countries - $3.00 — 6 Months - $1.50
Advertising rates on application. All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

Žinios iš Lietuvos

Elsinkų konferencijos atbalsiai.

Neseniai Suomijoj, Elsinkų mieste, buvo Baltijos valstybių ir Lenkijos konferencija. Besvarstant Lietuvos ir Lenkijos klausimus lenkų delegacijos pirmininkas Vasilevskis pareiškė, jog lenkai pripažįstą Vilnių Lietuvos sostinę esant ne dabartinės Lietuvos, bet istorinės. Mat, istorinė Lietuva susidėtų iš didesnės dalies gudų, negu lietuvių, o tuomet lenkams butų lengviau šeimyninkauti Lietuvoje. Latviai šitoj konferencijoj ėjo išvien su lenkais. Rusijos klausimu estai pasiulė projektą, kuriuo rusai skaitomi esą priešai, nuo kurių reikią bendromis jėgomis gintis, neatsižvelgiant į tai, koks butų jų vidaus sutvarkymas ir reiktų bendrai veikti, jei kur nors butų susidariusi rusų kariuomenė ar valdžia ne rusų žemėje. Prieš tokį klausymo pastatymą lenkai suprotestavo, pareikšdami, kad jie veikti gali tik prieš sovietų Rusiją. Latviai irgi tos pat nuomonės buvo. Toliau Suomijos atstovų buvo pakeltas klausimas, kad konferencija kreiptųsi į Santarvę su rezoliucija, reikalaujant pripažinti Baltijos valstybės de jure. Bet čia lenkai tuojaus pasišiaušė, sakydami, jog jie tegalį pripažinti Estijos ir Latvijos nepriklausomybę, o ne del Lietuvos dar turėtų šį tą pareikšti. Šitoksai lenkų elgimasis pakėlė prieš juos kitus konferencijos narius. Tada lenkai nuo savo užsispyrimo atsisakė ir sutiko pasirašyti bendrą kreipimosi į Santarvę raštą tačiau lenkai prie šios rezoliucijos pridėjo tam tikrą prierašą apie plebiscitą. Pagaliau konferencijoj tarėsi del sutvarkymo susisiekimo tarp atskirų valstybių prekėms mainytis. Tam tikslui buvo pasiulyta įsteigti tam tikrą centrinį organą, kuris visais ekonominiais klausimais imtųsi tolimesnių darbų. Tačiau konferencija nutarė tą klausimą palikti atskirų vyriausybių nuožiurai.

Duodį suėmė.

Iš Stokholmo praneša, kad Lietuvos valdžiai reikalaujant suimtas žinomas lietuviams valdžios pinigų aikvotojas Dilodis. Paimti jo pinigų įdėliai banke 13,705 kronos ir duotas įsakymas sekvestruoti visą jo turtą. Lietuvos pasiuntinys Aukštuolis teisme pradėjo bylą prieš Duodį.

Del pargabenimo lietuvių tremtinių iš Pietų Rusijos.

Užsienių Reikalų Ministeris kreipėsi į alijantų misijas Kaune. Politinė anglų misija pranešė, kad tų tremtinių pargabenti sausuma negalima del netvarkos tuose kraštuose. Reikia grąžinti juos laivais. Kadangi Anglijos valdžia neturi tiek atliekamų tam reikalui laivų, tai pataria Lietuvos vyriausybei pasamdyti laivą savo lėšoms.

Popežiaus Nuncijo Achilles Ratti atsilankymas į Kauną.

Sausio 29 d. buvo atvažiavęs iš Vilniaus į Kauną popežiaus nuncijus (prie Lenkijos valdžios Varšavoje) A. Ratti. Šiam svečiui parvežti iš Vievio ir paskui atgal nuvežti paruoštas tam tikras traukinys. Su A. Ratti buvo atvažiavęs ir kun. A. Viskantas.

Latvių pretenzijos.

Latviai, lenkų ir prancuzų palaikomi, pradėjo Lietuvos valdžiai statyti vis griežtesnius reikalavimus. Klaipėdą latviai norį sau pasiimti, girdi—tat jųjų esąs uostas. Toliau jie reikalaują, kad buvusios Kauno gub. pasieniu (7—9 varstų ruožu) butų daromas plebiscitas, tikėdamiesi, matyt, kad tokio platumo ruožas visu pasieniu galįs pereiti prie Latvijos.

Lenkų karo jėgų paskutiniu metu buvo sutraukta prie musų demarkacijos linijos 17 tukstančių, o rezervo—20 tukstančių (Vilniuje ir Gardine). Mat, manė, kad lietuviai eisią Vilniaus atsiimti.

Musų paštas.

Lietuvoje jau veikia virš 100 pašto įstaigų. Iš Laikinosios Lietuvos sostinės — Kauno miesto — paštas siunčiama traukiniais ir arkliais.

Traukiniais paštas eina kasdien iš ryto sekančiais ruožais:

1) Kaunas — Šiauliai — Mažeikiai;
Kaunas — Šiauliai — Tauragė;
Kaunas — Mažeikiai — Prekulė — Kretinga;
Kaunas — Radviliškis — Įlaukė.
2) Kaunas — Kaišedorys — Žiežmariai.
3) Kaunas — Kybartai;
Kaunas — Vilkaviškis — Mariampolė — Kalvarija — Šeštakavas — Lazdijai;
Kaunas — Šakiai — Naumiestis.

Paštas vežamas arkliais 3 kartus į savaitę: sekmadieniais, antradieniais ir penktadieniais.

Kaunas — Prienai — Balberiškis — Alytus — Serijai.

Du kartu į savaitę: antradieniais ir penktadieniais:

Kaunas — Viikija — Vėliuona — Šilinė — Jurbarkas.

Kaunas — Bobtai.

Pašta galima siųsti tik paprasti laiškai, apdrausti laiškai, banderolės siuntiniai ir pinigai. Pinigai reikia siųsti perlaidomis. Į užsienį pinigų paštu siųsti negalima.

Korespondencija siunčiama užsienin ir gaunama iš užsienio per Kybartus ir Liepojų. Nuo pirmo Sausio 1920 m. ligi 18 Vasario iš užsienio buvo gauta: iš Amerikos 292 maišų su korespondencija, iš Francijos —140, iš Vokietijos — 92 maišu. Be viršminėtos korespondencijos iš Amerikos gaunama ne maža siuntinių.

Iš Anglijos, Afrikos ir kitų šalių gaunama korespondencijos atskirais pašto paketais.

Jei užsienio korespondencijos patenka Lenkijon ir Lietuvą pasiekia per Kalvariją, tai bemaž visi laiškai buvo gerokai apdraskyti, vokos nugnaibytos ir dalis vokų be indėlio.

Į Lenkiją ir Rusiją korespondencija nepriimama ir nėra siunčiama. Išskyrus Rusiją ir Lenkiją, paprasti ir apdrausti laiškai ir bandėrolės siuntiniai galima siųsti į visą pasaulį.

Kaune Vasario 16 d.

buvo svenčiama labai iškelmingai. Miestas, ypač Laisvės Alėja buvo gausiai išpuošta: prie kiekvieno namo buvo pakelta tautinė vėliava, balkonai buvo papuošti kilimais, eglaitėmis ir net kai kur tam tikrais parašais. Viešoje aikštėje buvo didelis kariuomenės paradas, prie kurio buvo daugelio Kauno mokyklų, draugijų ir įstaigų korporacijos su savo vėliavomis ir ženklais.

Kariuomenė savo gausumu, geru įšsitaisymu ir guviu žygiavimu darė nepaprastai gero įspudžio.

Iš Viešosios Aikštės per miestą ėjo daugelio tukstančių žmonių manifestacija. Sustojo prie vyriausiųjų valdžios įstaigų ir davė progos valdžios atstovams gausiai išsikalbėti. Veik visi valdžios atstovai baigė savo kalbas tarp kitų šauksmų ir šauksmų "Valio Steigiamasis Seimas."

Vilniaus Lietuvoje.

Čia plačiai pasklido gandų, kad Lietuvių kariuomenė pulsianti Vilnių. Nusigandę Lenkai sutraukė daugel kariuomenės prie demarkacijos linijos. Lenkų kareiviai dabar tei nežmoniškai plėšja žmones, ypač lietuviškai kalbančius. Brangumas visoje Vilnijoje neapsakomas. Duonos svaras 6—7 rubliai ir už tokią kainą nelengva gauti. Visi susirupinę, kas bus pavasarį, kai žiemos kulimo duona pasibaigs. Lenkų pinigų niekas nenori imti. Lenkų legioninkai tebepuldinėja iš pasalų musų sargybas.

Visoj pafrontėj nepaprastai gyvas lenkų šnipų ir žvalgų judėjimas.

Kauno miesto savyvaldybė.

Laikinąją Kauno Miesto Tarybą sudaro 71 asmuo. Miesto Valdyboje yra trys asmenys: lietuvis, lenkas ir žydas. Miesto prezidentas negalėjo buti išrinktas, nes lenkų frakcija reikalavo prezidento lenko. Tarybos posėdžiai esti trįs keturįs kartus mėnesyje. Posėdžiai dažniausiai neįvyksta, nes neįstengia susirinkti 36 žmonės ir todel antrą kart tie pats klausimai sprendžiami susirinkus 24 asmenims.

5 vasario m. dieną Taryba rinko du atstovu į Apygardos Komisiją rinkimams į Steigiamąjį Seimą. Lietuvių, žydų, vokiečių ir rusų bloko išrinkta vokietys Šeinas ir žydas Margolis.

Lenkų dvarininkų suvažiavimas.

Sausio 20 ir 21 d. Kaune buvo lenkų dvarininkų suvažiavimas. Įdomiausia tai, kad lenkų dvarininkuose yra karšto noro dėties su "Ekonomine bei politine žemdirbių sąjunga," kurios atstovas Bieliavičius net buvo padaręs dvarininkų suvažiavime tam tikrą pranešimą apie savo sąjungą. Mat, dvarininkams svarbu dabar ieškoti paramos "žemdirbių sąjungoje," kad galėtų į Steigiamąjį Seimą pravesti savo atstovus.

Del anglų tarnybos.

Anglai tarnavusieji Lietuvos kariuomenėje instruktoriais, buvo kviesti Lietuvos Delegacijos Paryžiuje, prašant Krašto Apsaugos Ministerijai. Su jais nebuvo padaryta jokios sutartiės raštu; tą sutartį turėjo jie padaryti Kaune su Krašto Apsaugos Ministerija. Kadangi anglų karininkai reikalavo tokios pat algos Lietuvoje, kokią gaudavo Anglijoje, o del anglų pinigų kurso tatai išeidavo baisios sumos, todel valdžia pasiulė jiems sutartį kitomis sąlygomis. Sutiko mokėti dalį algos markėmis—butent, per 10 mėnesių metuose dvigubą kaip lietuviams karininkams atatinkamame laipsnyje ir už du mėn. anglų karininkų normomis. Nesutikus anglų karininkams tomis sąlygomis lietuvių kariuomenėje tarnauti, dauguma jų pasiliuosavo iš tarnybos ir grįžta Anglijon, kiti gi trys palieka naujomis sąlygomis, kurios bus sutartos.

Del bermondtininkų belaisvių.

Vokietijos valdžia per savo atstovą Kaune pasiulė, kad Lietuvos Vyriausybė grąžintų vokiečius-bermondtininkus, esančius nelaisvėje Lietuvoje, mainais už 24 lietuvius, kurie esą Vokietijos nelaisvėje. Į tai Vokiečių valdžiai buvo atsakyta, kad ji privalo lietuvius belaisvius paleisti be jokių sąlygų, pildydama taikos sutartį, Esantieji gi Lietuvoje nelaisvėje Vokietijos piliečiai buvo suimti Bermonto gaujos ir prieš juos yra daug kaltinamosios medžiagos. Pasižadant Vokiečių valdžiai patraukti kaltuosius atsakomybėn, Lietuvos Vyriausybė sutiko grąžinti Vokietijos belaisvius, reikalaudama apmokėti išlaikymo išlaidas ir patenkinti reikalavimus atlyginimo sušaudyto karininko Rimavičiaus šeimynai.

Mažojoj Lietuvoj.

Atskirtame krašte į šiaurę nuo Nemuno, lietuviai labai susidomėję savo likimu. Tuo tarpu dar viską vokiečiai valdo, nors nuo sausio 10 d. tas kraštas skaitosi oficialiai vokiečiams nepriklausąs ir Vokiečių valdžios privalumieji įsakymai, pav. rekvizicijos ir kt. to krašto gyventojų neliečia. Tilžės ir Ragainės apskričių atskirtosios dalys dabar sujungiamos į vieną Pagėgių apskritį, nes pirmieji du apskričių miestu guli ant kairiojo Nemuno kranto,—Santarvės (anglų) kariuomenė Klaipėdos sritį turėjo užimti vasario 14 d., bet dabar vokiečių laikraščiai praneša kad dar penkioms dienoms atidėta.

—Klaipėdoje J. Vanagaitis vėl pradėjo leisti savo "Birutę," tuo tarpu 1 kartą per mėnesį.

(Iš "Liet. Uk.," "Darbo" ir "Santaros")

Alytus.

Jau senai bažnyčioje lenkų kalba nebuvo vartojama. Tik pirmą dieną Kalėdų kažin kam klebonas leido lenkams visą laiką lenkiškai giedoti. Žmonės labai pasipiktino. Choras net negiedojo per visą dieną, išreikšdamas tuo protestą kunigui.

Spėja, kad kunigas, neturėdamas žmonėse įtakos, sumanė jos paieškoti lenkuose. Iš keleto davatkų sulavinti. Mokslas eina kaskų kuopą.

Gasčiunai, Šiaulių apskritis.

Kuomet valdžia iš musų ko nors reikalauja, musų žmoneliai tuo labai buna nepatenkinti, ypač gi nepatenkintas lieka musų klebonėlis su savo panele. Jei tenka duoti valdžiai kokį svarą mėsos, arba pudą antrą grudų, tai jau klebonui galas. Kaimo komitetui nuėjus pas kleboną pranešti apie produktų davimą, ji taip "panytė" aprėks, kad gaus net ausis užsikimšti. Ir musų ukininkai klebono pėdomis eina. Jei reikalauji iš jų produktų, tuoj skersai pradeda žiurėti, o jau duoda, tai patį menkiausį dalįktą. Jei visi taip elgtųsi, kaip musų apylinkės žmonės, musų kariuomenė liktų nepavalgius ir neapsirėdžius.

(Iš "Lietuvos Ukininko.")

Kelionė į Lietuvą ir iš Lietuvos Jau Prasidėjo

Šią savaitę jau išleidom į Tėvynę Juozapą Kubilių, jis iškeliavo laivu Imperator, iš New Yorko į Paryžių, per Berliną, Eidkunus į Vabalninkus, Kauno rėdybą.

Antanas Stankus į Giedriukius, Kauno rėdyba. Antanas Stulpinas į Minupius, Kauno rėdyba. Adomas Adamauskas, į Vilkaviškį, Suvalkų rėd. Ignas Kupčinskas į Raištnę, Suvalkų rėd. Pranciškus Lukšaitis į Komičius, Suvalkų rėd. Povilas Liutkevičius į Mariampolę, Suvalkų rėd. Kazimieras Dabušinskas į Seredžių, Kauno rėd. Petras Šukis į Triškius, Kauno rėd. Sergijušas Bendaravičius į Valaičius, Suvalkų rėd., ir kiti, iškeliav į Tėvynę 3 dieną balandžio, laivu Saxonia iš New Yorko į Hamburgą. Visi tie lietuviai kreipėsi prie musų agenturos ir veikiai gavo pasportus ir gražiai išrengėm juos į kelionę. Tie, kurie bėga pas svetimtaučius arba jieško rodos po New Yorką, turi daug iškasčių, nes negauna atsakančio patarimo, kas kaštuoja daug pinigų. Taigi, prašom visų musų draugų kreiptis pas mus, mes viską parupinsime jumis namie esantiems.

M. PALTANAVIČIUS VAŽIUOJA Į LIETUVĄ.

Pirma karės mes turėjome Lietuvoje savo agentus, kurie paimdavo ir išrengdavo musų pasažierus į Ameriką. Karė viską apvertė kitaip. Dabar butinai turime važiuoti į Lietuvą ir paimti savo pasažierus, kurie turi čia atkeliauti pas savo gimines: pačios pas vyrus, vaikai pas tėvus ir seni tėvai pas savo vaikus. Mes turim labai daug dar prieš karę pasiųstų šifkorčių. Todel pranešam visiems savo pažįstamiems, kurie skaito "Amerikos Lietuvį" ir jų draugams, jeigu kas turi savo giminių, kuriuos nori atsiimt, kreipkitės pas mus, mes viską surengsim ir pats budamas Lietuvoje surinksiu ir parvešiu. Jei rasis atsakantis skaitlius norinčių parvažiuoti pas savo gimines, tai kompanija duoda man speciali laivą ir paims visus mus iš Lietuvos, parvežš į Ameriką. Todel dabar yra proga kas tik norite savuosius parsitraukti, kreipkitės pas mus, bus kuogeriausia jumis informuota kaslink to dalyko.

Su guodone,
M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St. Worcester, Mass

Čia įdedam naujausias tie sas S. V. kaslink atvažiavimo:

MOKSLIŠKUMO KVOTIMAS.

Imigracijos įstatymo, perleisto vas. 5, 1917 metę, 3 skyrius, skamba:

".....Trįs mėnesiai po perleidimo šio įstatymo, apart svetimšalių, kuriuos įstatymai dabar jau neleidžia į Suv. Valstijas, sekančios ypatos nebus įleidžiamos, butent:

"Visi svetimšaliai virš 16 metų amžiaus, kurie fiziškai galėtų skaityti, bet kurie negali skaityti anglų kalboje arba kitoj kalboj ar dialekte, tame skaičiuje ebreiiškai bei žydiškai; atsižvelgiant į tą, kad priimtini svetimšaliai arba by kokis svetimšalis, kuris pirmiau ar paskiau legališkai priimtas, arba bykoks Suv. Valstijų pilietis, gali atsivežti arba parsigabenti savo tėvą arba dieduką virš 55 metų senumo; savo pačią, motiną ar bobutę arba savo nevedusią ar našlę dukterį, jeigu tie iš kitų atžvilgių yra priimtini, nežiurint ar tokia giminė gali skaityti ar ne; ir tokiai giminei bus leista įeiti. Idant galima butų žinoti ar imigrantai gali skaityti ar ne, imigracijos inspektoriams bus suteikta popieriai vieno didumo, pagatavotų po Darbo Sekretoriaus priežiura, ant kurių rasis ne mažiau kaip 30 nė nedaugiau kaip 40 parastai vartojamų žodžių, aiškiai atspausdintų, kurioj nors imigrantų kalboje. Kožnas svetimšalis gali pasiskirti kalbą, kurioj jis nori kvotimą laikyti ir turės išskaityti žodžius išspausdintus ant popieros toje kalboje. Sekančios ypatos galės apsieiti be išlaikymo moksliškumo kvotimo, butent: Visi svetimšaliai, kurie įteiks atsakančius darodymus imigracijos perdėtiniui arba Darbo Sekretoriui, kad jieško įėjimo į Suv. Valstijas, idant išvengti tikėjimiško persekiojimo toj šalyje kur nuolat gyveno, nežiurint ar persekiojimai bus šiaip žmonių įvykdinti ar per valdiškus įstatymus, kurie skriaudžia tą svetimšalį arba tautą, prie kurios jis priklauso; visi svetimšaliai, kurie buvo legališkai priimti į Suv. Valstijas, ir kurie tenai be perstojimo gyveno 5 metus, ir kurie sugrįžo į Suv. Valstijas į šešis mėnesius nuo dienos jų iškeliavimo iš čia; visi svetimtaučiai, kurie keliauja per Suv. Valstijas; visi svetimšaliai, kurie buvo legališkai priimti į Suv. Valstijas ir kurie vėliau keliaus iš vienos dalies Suv. Valstijų į kitą per artimą svetimą teritoriją: atsižvelgiant toliau, kad svetimšaliai sugrįžatnti po laikino prasišalinimo į neapleistą buveinę Suv. Valstijose, kur gyveno 7 metus be pertraukos, galės buti priimami pagal Darbo Sekretoriaus nusprendimą, ir sulyg išlygų, kurias jis nustatys: Atsižvelgiant toliau, kad niekas šio įstatymo mokslingumo kvotimų išlygose neperiškadys nė neuždraus jokiam svetimšaliui perstatytojui arba šiaip ypatai, turinčiai daleidimą laikyti parodą daleistą kongreso veikimu, įgabenti į Suv. Valstijas, po kontraktu, tokius iš kitų atžvilgių priimnus svetimšalius mekanikus, amatininkus, agentus ar šiaip darbininkus, jo šalies gyventojus, kurie yra reikalingi del įsteigimo arba vedimo jo parodos, arba del prirengimo arba vedimo by kokios pramonės daleistos po by kokia privilegija, kuri buvo ar bus suteikta tokios parodos, sujungta su jaja, po tokiom taisyklėm ar įstatymais, kokius generalis Imigracijos Komisionierius, su pritarimu Darbo Sekretoriaus, suteiks kaslink leidimo ir sugrąžinimo tokių ypatų: Atsižvelgiant toliau, kad generalis Imigracijos Komisijonierius, su pritarimu Darbo Sekretoriaus, išleis taisykles ir paskirs sąlygas, tame tarpe ir tokias kaucijas, kurios atrodys reikalingos, idant kontroliuoti ir tvarkyti įleidimą ir sugrąžinimą, iš kitų atžvilgių, nepriimtinių svetimšalių, kurie prašo laikinio priėmimo. Atsižvelgiant toliau, kad niekas šiame įstatyme nebus skaitomas kaipo liečiantis pripažintus svetimų valdžių atstovus, nė jų namiškius, nė šeimynas nė svečius."

APŽVALGA

Vokietijos revoliucijos bėgis.

Kaip galima buvo laukti, vokiečių monarchistų pastangos užgriebti valdžią ir sugrąžinti senąją tvarką, iššaukė visuotiną vokiečių pasipriešinimą. Naujai valdžiai nors ir pasisekė užimti Berliną, bet neradus visuomenėje paramos, ji puolė. Visa Dr. Kapp aventura primena rusų generolo Kornilovo žygį Rusijos revoliucijoje. Kaip rusų Kornilovas taip ir vokiečių Kapp vien taip ir vokiečių Kapp vien remiantis kariuomene bandė užgriebti valdžią, bet kaip pirmutiniam, taip ir pastarajam tas žygis nepavyko. Ir ne tik priežastis ir aplinkybės tų sukilimų vienodos, bet matomai paskui juos seka vienodi rezultatai.

Kerenskis nors pergalėjo Kornilovo maištą, bet nepajėgė atsilaikyti prieš kairiuosius radikalus — bolševikus, kurie jo valdžiai ne mažiau buvo priešingi už monarchistus. Vokietijos Ebertas, kuris šiandien kaip tik lošia Keresnkio rolę, atsidurę tokiame pat sunkiame padėjime, nors monarchistų revoliucija ir nugalėta. Monarchistų sukilimas buvo tarsi signalas naujai audrai — Vokietijos raudonųjų spartakų sukilimams, prieš kuriuos Eberto valdžiai sunkiau bus atsilaikyti negu prieš monarchistus.

Vėliausios žinios rodo, kad Ebertui ištikrųjų grėsia Kerenskio likimas. Darbininkai Berline Eberto ginklą—visuotiną streiką — žada atkreipti prieš patį Ebertą. Visuose didesniuose miestuose spartakų ir kairiųjų socialist sukilimai sparčiai auga ir užima vis didesnius plotus. Daugelyje vietų jau įvesta taryba valdžia. Berlino darbininkų tarybos jau renka centralį pildomąjį komitetą. Didžiausias ir stipriausias kariųjų priešas, apsaugos ministeris Noske, kurio pastangomis numalšinta pirm spartakų sukilimai, tapo prašalintas iš ministerių tarpo. Visa tai rodo, kad Vokietija gali pasekti rusų revoliucijos pėdomis — prie bolševizmo. Kokias dideles pasekmes tokia perversmė Vokietijoje atneštų visai Europai, šiandien sunku butų įspėti.

"Apskritai imant..."

Amerikos lietuvių visuomenė beabejonės labai įdomauja apie paskolos bėgį, nes tai svarbiausias šios dienos reikalas. Kad užganėdinti tą įdomavimą ir nušviesti Lietuvos Misijos darbavimosi, paduodam čia Informacijų Biuro pasigarsinimą:

"... Apskritai imant, kas savaitė atsibuna apie 20 — 30 prakalbų įvairiose vietose. Apskritai dabar darbas eina gana pasekmingai ir tt."

"Apskritai imant," tokius pasigarsinimo rašytojus, gera biznio firma pastatytų prie skelbimų nešiojimo, o ne rašymo, nes popiera šiais laikais perbrangi, kad naudoti ją rašiniams, kuriuos perskaičius, mažiau žinai negu pirm skaitymo.

Laiškas iš Londono.

Šiandien vaikščiodamas po Londoną užėjau aplankyti keletą savo senų pažįstamų—Londono lietuvių vadovų. Mačiausi su p. Vincu Baruliu, Valaičiais ir Balaika; pastarasis tik neseniai sugrįžęs iš Belgijos kur tarnavo Anglijos kariuomenėje ir daug vargo matė. Nors pp. Barulis ir Valaičiai kariuomenėje netarnavo, vienok sprendžiant pagal jų papasakojimą kas atsitiko, tai jie ir nemažai pridrebėjo. Per kiemą nuo jųjų dirbtuvės bomba iš vokiško orlaivio krito ant kaimyno namo ir ne tik namą, bet ir viską kas jame buvo sudaužė. O toje apielinkėje, kur lietuviai dirba ir gyvena vokiečiai bombų nepasigailėjo Daug blėdies padarė ir nemažai žmonių sužeidė.

Dr. Šliupui čia besilankant buvo surengta prakalbos ir vietos lietuviams, kaip pasakoja, labai to patrijoto kalbos patiko. Žinoma, buvo ir išėmimo, pav. — Kapsuko pasekėjai iš West Croydon'o, kurie tikėjosi, kad Dr. Šliupas iškels bolševizmą į padanges, dikčiai nusiminė, kada musų senelis jiems atrėžė, kad jam rupi ne bolševizmas, bet Lietuvos ateitis—Lietuvos Neprigulmybė. Lietuvių liko Londone labai mažai; spėjama, kad nedaugiau, kaip 200 šeimynų pačiame Londone, o gal su Londono apielinkėse gyvenančiais lietuviais skaitlius musų viengenčių galėtų dasiekti 500 šeimynų. Lietuviai čia turi savo bažnyčią, kurią kokius 7—8 metus tam atgal pasistatė ant skolos, bet ir tą jau baigiama užmokėti — sako, kad vos apie 1,000 svarų skolos telikę. Klebonu Londono lietuvių parapijos tebėra kun. Kazys Matulaitis. Ačiu jo rupestingumui lietuviai įgyjo šalia bažnyčios kitą namą, kuriame laiko savo susirinkimus, tai yra lietuvių kliubas.

Lietuviai, su kuriais aš čia kalbėjausi labai giria buvusį Lietuvos atstovą Londone, p. V. Čepinskį; sako, kad jisai buvo labai doras ir darbštus lietuvis ir nesigėlydavo su lietuviais praščiokais susieiti. Prie jo buvo lengviau prieiti, negu prie to pagelbininkų, kurie, kažkin kodel, visuomet pasipuę, išdydžio žiuri į darbininkus žmones. Į dabartinį atstovą, grafą Tiškevičių, žiurima, kaipo į Lietuvos dvarponį, lenkų šalininką, nes, sako, grafas esąs giminaitis dabartinio Lenkijos atstovo Londone, kunigaikščio Sapiehos.

Kaslink dabartinių santikių tarpe Lietuvos ir Didžiosios Britanijos, tai čionais paduodu ištisai Lietuvos valdžios pranešimą, tilpusį neseniai Anglų spaudoje, iš kurio matyti, kad Lietuvos ateitis prigulės nuo to, kaip lietuviai mokės ateinančiuose rinkimuose pasielgti; žodžiu sakant, jeigu busiančioji Lietuvos valdžia susidės iš tvarką—mylinčių žmonių, gerbiančių savo šalies įstatymus, t. y., pilnoje tų žodžių prasmės — **demokratų**, tai ir kitos demokratiškos šalis su jąja skaitysis. Pranešimas skamba sekančiai:

"p. Ernestas Galvanauskas, Lietuvos Premieras, kaip jau pranešta, lankėsi Londone ir jam čia besilankant pasisekė užmegsti artimesnius ekonominius ir politinius ryšius tarpe naujai atgimstančios Lietuvos valstybės ir Britanijos.

"Britanijos valdžia pilnai pritarė planui, kuriuo Lietuvos finansinė ir komercijinė ateitis pasilieka rankose ir prižiuroje bei globoje vienos didžiausios ir įtekmingiausios Londono bankierių grupės. Tie patys finansieriai ketina tokius jau ryšius užmegsti ir su Estonija ir Latvija.

"Planas, kuriuomi bus vadovaujamasi yra: Minėtoji bankierių grupė pirma pirmiausiai paskolins Lietuvai 3,000,000 svarų — apie 15 milijonų dol. (pagal dabartinę anglų svarų kursą tik apie 11 milijonų. **Red.**), kuriais tai pinigais bus atidaryta **Lietuvos Tautinis Bankas.** Tasai bankas susidės iš dviejų skyrių — vienas vedimui abelnų bankinių reikalų ir biznio platinimui, o kita dalis išleidinės naujus Lietuvai pinigus. Pirmutinė laida bus tiek vertybės kiek sterlingo rezervas išneša. Vėliau bus ir daugiau pinigų išleista, vienok yra manoma, kad pirmutinės laidos užteks iki tam laikui, kad po Lietuvą pasklydę Vokietijos markės bus panaikintos. Reikia žinoti, kad markė, kaip Vokietijoje taip ir Lietuvoje, yra labai menkos vertės. Gi Lietuvos auksinas yra maždaug tokios vertės, kaip Anglijos šilingas ir tikimasi, kad sulyg išdirbtojo plano Lietuvos pinigai palaikys savo lygsvarą. Pinigų lygsvaros palaikymui bus perkama ir parduodama įvairus tavorai.

"Britanijos minėtoji financierių grupė, kuri su valdžios pritarimu ištiesė Lietuvai pagelbos ranką taipgi apsiėmė Lietuvai agentauti. Jiejie supirks nuo Lietuvos medžių, linų ir atliekamus javus; o iš kitos pusės rupinsis Lietuvai gauti jai butinai reikalingų dalykų. Tie finansieriai ves visas pertraktacijas su Lietuvos valdžios žinia ir pritarimu ir jiems už jų pasidarbavima bus mokama nominalis nuošimtis.

"Lietuvai labai ir greita reikalinga gelžkeliams šeinių, visokių vagonų, elektriškų mašinų ir įrankių, gazolino, anglių, aliejų, reibalų, naminių rakandų, drapanų ir visokių kitokių isdirbinių. Suprantama, kad Anglija jokiu budu neištesės tą viską pristatyti, tad per minėtų financierių tarpininkystę Lietuvai bus prieinamiau ir iš kitur reikalingų d a l y k ų įgyti; tad nėra mažiausios abejonės, kad Lietuvai pris i e i s nemazai reikmenų traukti iš kitų šalių ir iš Amerikos.

"Sutarmė tarpe Anglijos financierių ir Lietuvos yra padaryta ant 15 metų. Į Kauną nuvyko minėtų financierių delegaciją aplinkybių ištyrimui, vienok minėtasai planas bus vykinamas tiktai balsavimams užsibaigus, o balsavimas ir rinkimas žmonių atstovų, bus kaip girdėta, pradžioje Balandžio mėnesio."

Kaslink Lietuvos politinio padėjimo, tai kol kas dalykai dar nevisai aiškųs. Dalykas tame, kad Francija remia, o Anglija nepritaria Lenkų įsiveržimą į svetimas teritorijas. Apie tai p. Galvanauskas šitaip išsireiškė.

"Mes neturime jokių kivirčių su bolševikais, o su latviais, estais ir finais sutikime gyvename. Musų užganėdinti kaimiečiai bolševizmu neužsikrėtė ir nėra baimės, kad užsikrėstų. Mes neturime jokio noro kištis į bolševikų reikalus kol jiejie mus nekliudo. Vienok su apgailėjimu turiu prisipažinti, kad musų santikiai su lenkais nekokie."

Pranešimas pats per save kalba, kad nors lietuvių reikalai toli—gražu dar neužbaigti, tačiaus yra vilties, kad ačiu geriems santikiams tarp Lietuvos ir didžiųjų demokraetiškų valstijų musų tėvynė neturės didesnių kliučių kelionėje į Neprigulmybę. Pilsudskis su savo draugais, Lietuvos dvarponiais, bei vadais "Komiteto Tautiškos Apsaugos" (Komitet Obrony Narodowej), Amerikoje skleidžia netikriausias žinias apie Lietuvą ir tuomi — **gelbsti Lietuvai į Neprigulmybę!**

Užbaigiant gaila man prisipažinti, daug žinių iš Škotijos neteko surinkti, tiktai tiek, kad katalikiškas "Išeivių Draugas" dar išeina Glasgowe ir sako turįs gana apsčiai skaitytojų Škotijoje, kur lietuvių dar esa gana didelis skaitlius. "Rankpelnis," lietuvių bolševikų organas, taipgi išeina Škotijoje, miestelyje Bellshill. Nors pagal autentiškas žinias bolševikų Bellshillyje ir apielinkėje esama vos šešį! Ir suprask, tu žmogau, kam bučų reikalas šešiems žmonėms laikraštį leisti. Paslaptis štai kame: Kadangi Amerikos valdžia pradėjo komunistus gaudyti ir jų organus persekioti, tai Amerikiečiai bolševikai, kad užbėgti nepasisekimams kelią sumanė atgaivinti "Rankpelnį" ir, todel jis eina.

Šita žinia bus paskutinė iš Londono, nes esu pasirengęs grįžti į Lietuvą ir laiko turint iš tenai parašysiu..

Kazys Pilėnas.

Londonas, 2—24—1920.

Buvusios vokiečių kolonijos Afrikoj ir Ramusiojo vandenyno salose, tapo atiduota Anglijos, Belgijos, Austrijos, Naujos Zealandijos, Pietų Afrikos Unijos ir Japonijos globon.

* * *

Čeko-Slovakija suteikė savo žydams pilnas piliečių teises.

Delei Suirutės Lietuvos Kariumenėje Kaune.

Apie sukilimą dalies kariuomenės Kaune gautas yra toksai oficialis Generalinio Štabo Viršininko pranešimas. Šiame pranešime atsitikimai iš 22 ir 23 dienos, kuomet buvo sukilimas, šiaip aprašomi:

Oficialis pranešimas No. 1148.

Vasario 22 dieną, 10 v. 35 min. raitelių pulko dalis, su karininkais, orkestru, apgin kluotos atėjo ant aikštės prie Įgulos Bažnyčios. Pareiškė savo reikalavimus. Su atvykusiais kalbėjosi Vyriausias Karo vadas Generolas Leitenantas Liatukas.

11 val. raitelių pulko dalis ramiai rikiuotei tvarkoj išsiskirstė.

11 val. Gandai, jog raitelių pulko, Komendanturos kuopoj, Panemunės įgulos dalyje eina bruzdėjimas.

13 val. 20 min. gauta žinia, kad Vyriausias Karo Vadas Generolas-Lieutenantas Liatukas nuvykęs į Panemunę išklausyti reikalavimus kareivių II atsargos batalione—suimtas ir patalpintas Artilerijos pulko nuo vadoje.

Tuo pačiu laiku sukilėliais suimti II atsargos bataliono ir Artilerijos pulko karininkai.

13 val. — 18 val. sužinota, kad Šancų įgulos dalys: 3 pėstininkų pulkas, 6-to pulko 1 batalijonas lieka ištikimi.

18 val. įvyko susišaudymas tarp sukilėlių ir Šancų įgulos dalių. Sukilėliai šaudė iš artilerijos.

18 val. 50 min. paleista per tiltą į Panemunę šarvuotas automobilius, ištikus atsparai kulkosvydžiuose grįžo atgal.

20½ val. Gauta žinia, kad II atsargos batalijono ir artilerijos pulko karininkai paliuosuoti.

Vasario 22—23 naktį.

Iš generalio štabo daug sykių kalbėta su sukilėliais Panemunėje įvairių dalių vardu ir tokiu budu jų jėgos ir planai sužinoti.

Priimti žingsniai prieryt dienos operacijų.

Vasario 23 dieną, 5 valandą atvyko iššaukta iš Kaišedorių 4 pėst. pulko kuopa.

6 val. 8 pulko dalis pradeda žygiuoti pirmyn per Nemuną į Panemunę. Viena kuopa išsiųsta į Rokį.

8 val. 2 atsargos bataliono kareivinės užimtos. Sukilėliai traukiasi Prienų link.

11½ Panemunė apsupta ir užimta. Maištas likviduotas. Daugelis sukilėlių suimta.

Generalio Štabo Viršininkas (pasirašo) Generolas-Leitenantas

Nastapka.

Atvykęs iš Kauno Lietuvos Valstybės Tarybos narys kun. Vl. Mironas yra davęs šiokių paaiškinimų.

Vasario 22 dieną raitelių pulko dalis ir nekurios Kauno Komendanto kuopos susirinkę prie Soboro per savo delegatus pareiškė Vyriausiajam Kariuomenės Vadui savo reikalavimus. Reikalavimai buvo daugiausia ekonominio turinio ir prie jų pridėta vienas politinis pageidavimas—suteikti kariškiams teisės dalivauti rinkimuose į Steigiamąjį Seimą. Vyriausiajam Vadui atsakius, kad visi ekonominiai reikalavimai jų yra pamatuoti ir Vyriausybė pasistengs iš savo pusės teisingiems reikalavimams užganą padaryti, bet prie šio pridėjo, kad budas pateikimo tų reikalavų yra neteisotas, tą patį kariuomenė galėjo padaryti nedarant jokių demonstracijų. Delei politiškojo reikalavimo, jisai, kaipo kariškis irgi neturi tos teisės, tai jos negali ir kitiems suteikti, taigi šį reikalavimą jisai pateiks Vyriausybei ir atsakymą kariuomenei galės duoti tiktai pasitarus su Lietuvos Vyriausybe. Vyriausiojo vado atsakymas patenkino kariuomenę ir jinai ramiai išsiskirstė.

Tą pačią dieną apie vienuoliktą valandą ryto pranešta buvo Generalin Štaban, kad atsargos batalionas Panemunėje irgi pradėjo nerimauti. Vyriausias Karo Vadas Generolas Liatukas pasirįžo ir ten nuvažiuoti, manydamas, kad ir ten jam pasiseks ramiai sunervintą kariuomenę numalšinti. Bet nuvažiavęs Panemunėn, radė jau sunervinta kariuomenę aštresnėje formoje. Vadovaujant daugiausia kitataučių, kareiviai jau mėgino plėšti amunicijos sandėlius. Prabilus Generolui Liatukui, jau jo nebepaklausė, ir trys vyrai rusiškai ir lenkiškai prie jo aštriai prabilo. Nuginklavę nuvedė į kambarį, kuriame jau buvo suareštuota 11 atsargos bataliono karininkų. Suareštavus Vyriausiąjį Karo Vadą apsaugos vice-ministeris p. Merkis nuvažiavo į Šančius, kur stovėjo 8-tas pulkas, ir pareikalavo iš Panemunės sukilusio bataliono delegatų. Atėjo delegatai ir pateikė savo 13 punktų savo reikalavimų daugiausia irgi ekonomiško turinio su pridėčkais šiek tiek politiškos, kaip va: teisės dalivauti Steigiamojo Seimo rinkimuose, laisvės susirinkimų ir žodžio kariškiams. Vice-ministeris p. Merkis atsisakė, kad reikalavimus jisai tik tada priims, kada jie paleis suareštuotą Vyriausiąjį Vadą ir kariškius ir išduos sukilimo vadus. Sukilėliai į tuos Vice-ministerio reikalavimus 5-tą valandą po pietų atsakė šuviais iš kanuolių. Neturėdami daug šovinių iššovė keliolika kartų. Keli šoviniai krito į vidurį miesto, bet nuostolių mieste nepadarė, tiktai Šančiuose vienas šuvinis pataikė į medinį namelį ir jį uždegė. Per visą naktį sargybą laikė **8-sai ir 6-sai** pulkai, ryto metu atvažiavo iš Kaišedorių p. Variakojo pulko dar viena kuopa ir apie 8-tą valandą Panemunė buvo paimta, sukilėliai suareštuoti, tiktai nekurie suskubo pasitvėrę dvyliką arklių pabėgti. 23 d. 11 val. ryto pakėlė riaušes lakunų nerikiuota kuopa. Ją lengviau nuramino, tiktai, dėja, toje kovoje žuvo vienas Amerikos karininkas, liko smarkiai sužeistas ir per valandą mirė. Kova su sukilėliais neapsiėjo be aukų. Daugiausia nukentėjo sukilėliai; neturėdami savo tarpe karininkų ir užtektinai kulkosvaidžių, gynės vien savo atkaklumu ir pertai daug nukentėjo. Numalšinus sukilimą viskas vėl grįžo geron vagon.

Ištirti priežastims sukilimo, susekti jo tikraji šaltinį Vyriausybė paskyrė tam tikrą komisiją, į kurią įėjo prof. Valdemaras, valstybės gynėjas p. Skepetis ir juristas Rymša. Ligkolei dar komisija neužbaigė savo darbo, sunku kas tikrai dar pasakyti, bet tame nelaimingame sukilime aiškiai painiojasi lenkų ir rusų bolševikų siulai. Tai tiek papasakoja kun. Mironas Laikraštyje "Lietuva" nuo 25 Vasario patilpo toksai Generalio Štabo pranešimas:

Generalio Štabo pranešimas 1920. II. 23.

N Bataliono ir N batarejos nesąmoningoji kareivių dalis, tamsių agitatorių ne lietuvių kilmės kurstoma, vasario 22 d. pakėlė Panemunėje bruzdėjimą prieš savo vyriausybę. Maištininkus vedė ne lietuvių tautos asmens. Energingai apsiautus Panemunę, Šančių ir Kauno įgulos dalims, bruzdėjimas numalšintas. Kurstytojai ir maišto vadai suimti. Panemunės įguloj gyvenimas įėjo į savo vėžę.

Generolas-Leitenantas Nastopka.

Štai Lietuvos laisvės priešininkai, kurie sudarė sukilėlių branduolį.

Vyriausio vado (glavkoverko) pavardė tuo tarpu neskelbiama.

Vyriausias komisaras Stanislav Gecevič.

Štai ir kitų maišto galvų pavardės:

Girdon Trubin, Maks Glass, Jofin Tevel, Taube Michael, Liudvik Ninant, Zefer Vulf, Slaboda Samoel, Alius Stasys, Jan Grablevski, Ziberman Vulf, Vejter Kosta, Grigaitis Antanas, Vaišvilo Bronislav, Liutkevič Jerzy, Pažennik Franc, Barkovski Vaclav, Slikas Jonas, Brazaitis Petras, Začynski Piotr, Jakubovski Andrzej, Grider Freinord, Ražennik Franc, Bruk Leiber.

Jų tarpe yra ir nekariškių; be to, daugelis jų ir lietuviškai nemoka.

Lietuvos Informacijos Biuras.

New Yorke, apie trįs savaitės atgal, gimė mergaitė, kuri svėrė tik 8 uncijas — tai yra, pusę svaro. Nebuvo manoma, kad ji gyvens, bet ji eina tvirtyn ir dabar jau sveria 12 uncijų. Sakoma buk tai mažiausias kudikis, ką kada gimė.

* * *

Suvirš 6 milijonai akrų žemės pasaulyje yra užsodinta tabaku.

* * *

Francijos valdžia svarsto apie uždėjimą 10 nuoštaksų ant senbernių įeigų.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seserys: —

Šią savaitę labiausiai man puolė į akį pamokslai žmogaus, kuris bando suardyti musų tikėjimą. Jis ardo tikėjimą tiesiog iš pamato kuobiauriausiai pasinaudodamas iš savo palaidos burnos. Jis prisikėlė seniai ant pasaulės gyvenusius žmones ir pakėlė tarpe mirusių gana didelį skandalą. Tai yra žmogus neatsižiurintis į gyvenimą kaipo žmogus, kaipo budavotojas šios pasaulės, bet kaipo ardantys iš pamato instituciją dvasinę, kuri atseka mus nuo neatmenamų laikų. Kuom mes esam mes to išmokti negalime, bet mes esam augsčiausi gyvunai pasaulėje, tą tai kožnas iš mus žinom, nes tarpe jokių gyvunų nėra taip gero ir sumaningo parėdymo kaip tarpe mus žmonių. Nežiurint, kad karės vetros užeina, nežiurint, kad daugelis sunkiai pavargsta pasaulėje, bet gyvenimo institucijos pas mus yra ir kad mes žmonės tas institucijas pildytume, be abejonės, kad dar geriau viskas tarpe žmonijos išrodytų, nebutų pusės tų vargų, kurie dabar randasi. Bet mes kalti, kad mes patįs savo gyvenime visur sutremiam tiesas musų gyvenimo, nemėginam elgtis pagal parodytas tiesas, bet visi mes laužome jas slapta, todel gyvenimas neinasi taip gerai, kaip reiktų. Musų tikėjimas yra musų dvasinė institucija, į kurią musų protas gali nors ant valandos atsiremti ir pasilsėti savo varguose.

Nežiurint to, kad jau antras tukstantis metų baigiasi nuo Kristaus gimimo, bet musų tikėjimas mumis yra dar jaunutėlis, dar visgi mes esam tik mokiniai, ką parodo musų labai sunkus gyvenimas iš priežasties musų pačių klaidų. Visos tiesos musų paeina nuo dešimts Dievo prisakymų, tai yra labai gražus pamatas musų visų tiesų. Tiesas mes suprantam kaipo instituciją, kuri nematomu budu daro kelią liuosam žmogui praeiti pro kitą žmogų. Jeigu mes netikėsim į tuos prisakymus ir nesielgsim pagal jų nurodymus, tai mes išsiauklėsim tokį siaurą sau kelią, kad gyvastis musų niekur nebus apsaugota. Jeigu mes suprasime, jog tikėjimas į tiesas duoda mumis geresnę progą blogo atsikratyti, įtikėsime patįs, mumis patiems bus daugiau liuosybės ir musų artymiem žmonėm. Jeigu mes netikėsi mį prisakymus, bet elgsimės pagal jų nurodymą, mes vistiek busime tikinti nors mes ir netikėtume.

Reiškia, mes gyvename pagal instituciją daugelio tikinčių žmonių. Pagal mano nuomonę, tai yra labai blogas daiktas versti iš pamatų musų tikėjimas, ypatingai, kad mes kito tokio arba geresnio tikėjimo nesumanome padaryti. Naujo sau neatradus senąjį griauti butų labai blėdingas darbas mumis patiems, nes tikėjimo institucija musų gyvenime yra tokios pat vertės kaip ir kitos institucijos. Nepasibudavojęs sau naujo namo, jeigu išeisi, tai turėsi daug pavargti.

Musų tikėjimas yra dar tik jaunutis, mes dar esame daugiau stabmeldžiai, senoviški, negu tinkanti žmonės vadintis tikinčiais. Tikėjimas kreipia žmogaus atydą paties ant save, tik tas gali pasivadinti tikinčiu, kuris savo locnas vadeles yra dručiai paėmęs į savo rankas. Mes kritikuodami savo tikėjimą, nuolat jieškome priežasčių tarpe kitų žmonių, o ne kreipiame atydos daugiau patįs ant save. Nerasdami ikvaliai tarpe gyvųjų ant ko galėtume išpilti savo visus nuodus, dar mėginame prisikelti ir iš seniai mirusių žmonių ir tuos nežinodami ir visai nepažindami, juos apkalbame. Tas yra labai blogas papratimas musų pačių ir nors mes kritikuojam visus, bet save labai esame apleidę.

Jeigu mes sugriautume tikėjimą tokiu budu, musų gyvenimas visai nepasigerintų, nes butume įpratę taip į kitų reikalus, kad pradėtume ir kitą kokią instituciją griauti, sugriovę musų gyvenimo institucijas, paliktume užpakalyje ir pradėtume virsti į laukinius. Kad subudavoti tikėjimo instituciją, gerą ir naudingą žmonijai, reikia labai gerų ekspertų, bet ir geriausiai mąstydami per daug amžių nieko geresnio neparupino.

Todel, geriau yra negriauti, bet gerinti tą instituciją. Gerinti galima tik pradedant nuo savę. Kada žmogus pats save sutvarko, visi reikalai aplinkui jį pradeda tvarkytis. Tikėjimas yra įsteigtas ne del bereikalo, jis yra tvarkymui musų gyvenimo. Žmonės iš gilios senovės atsineša su savim tą instituciją ir ji yra dabar su mumis. Su ta institucija mes žinome kaip gyvenimas mums vedasi, bet nežinome kaip mums eitųsi visai tikėjimą sugriovus. Tikėjimas nuo mųs daug nereikalauja, reikalauja, kad pildytume dešimtį Dievo prisakymų, ne iš prievartos, bet iš savo tikro noro, reiškia atlikti užduotį ne priverstinai, bet su noru. Tas išeina mums patiems daugiau ant gero, tik mes to nesuprantame.

Jeigu mums yra iš prigimties pasakyta, kad darymas nors kokio blogo savo artymui yra priešinga musų gerai pusei, tai kiekvienas žmogus gali suprasti, kad tas yra tiesa ir mums išeina ant gero, jeigu mes tai tikim. Todel tokia institucija, kuri mus mokina gerą nuo blogo atskirti, musų gyvenime yra reikalinga ir nevertėtų jos griauti, bet ją gerinti. Besiplatinant žmonijai pasaulėje ir kiekvienam statant tik savo norus gyvenime, darosi kova, tą kovą jokios teisės neapmalšys nė didžiausios minios kareivių nesulaikys žmonijos nuo prapultingo gyvenimo, jeigu mes kožnas iš savęs nedasidėsime su savo morališkumu.

Todel, besirupindami viskuom gyvenime, mes turime auklėtis tarpe savę ir tokią instituciją, kuri mus trauktų prie morališko gyvenimo.

Jaunas arklys jeigu nebutų įpratintas prie darbo, jis nebutų naudingas gyvenime, nepadarytų naudingo darbo ir pats negalėtų gyventi. Taip išeina ir su žmogum, jeigu nebutų pratinamas prie morališko gyvenimo nuo mažų dienų, su užaugusiu butų sunku ir svietiška valdžia turėtų daug darbo. Jeigu mums tikėjimas pasirodo kenksmingu, tai tik delto, kad mes jo nepažįstame, šventinyčias savo atrandame kenksmingom institucijom, o vadovus jose atrandame politikieriais. Už tai niekas kitas nekaltas kaip tik mes patįs nesitobulinam tikėjime ir jo nesuprantam. Tikėjimas išrodo mums kaipo priešas delto, kad mes nuo jo vis šalintumės nesuprasdami, kad tai yra mums naudinga institucija, reikalinga gyvenime.

Todel, mieli broliai ir seserįs, išsiauklėkime patįs, negriaukime, bet taisykime. Nepaveskime jos tvarkyti vien karaliukam, bet ir patįs permatykime reikalus ir gražinkime kame galima. Tegul musų vadai bus vadovais prie Kristaus, bet ne politikieriai, bankininkai ar ba svetimi urėdninkai, tegul bus bepartyviški, vien kelią rodantį į morališką gyvenimą, tada musų šventenyčia bus vieta atsilsio kožnam gyvenimo varguose nuskriaustam. Tuom tarpu, dar nieko geresnio nėra sumanyta pasaulėje delei dvasinės musų institucijos, bet musų tikėjimas jau daug patobulintas ir daug galimas patobulinti, jeigu mes imsimės jį tobulinti, o ne išpamatų griauti. Pliovojimas ir paleidimas visų nuodų savo ant tikėjimo mums nieko gero neatneš, tik peklą musų gyvenime. Dora kritika ir taisymas yra labai naudinga.

DARBININKŲ ŽINIOS

Iš Shanghai, Chinijos, pranešama, kad ten susitvėrė darbo unija iš chiniečių darbininkų, kurie karės laike dirbo Francijoj. Tai pirmutinė darbininkų unija Chinijoj.

* * *

Laikrodžių industrijos darbininkai New Yorke yra pilnai susiorganizavę.

* * *

Į du metu, Suv. Valstijų geležkelio darbininkų mokestis pakilo ant bilijono dolerių.

* * *

Dvi trečdalis geležies ir plieno industrijos darbininkų Suv. Valstijose yra svetimšaliai.

* * *

Visi nariai Ohio valstijos šakos Suvienytų kasyklų darbininkų unijos, turi buti Amerikos piliečiai.

* * *

Pusė audėjų ir ketvirtdalis verpėjų ir paprastų darbininkų Suv. Valstijų audinių industrijoj yra svetimšaliai.

* * *

Suv. Valstijų čeverykų industrija sako praeitą metą negalėjo gauti užtektinai darbininkų už tai 2 milijonai mažiau vyrų čeverykų padaryta negu pirmesniais metais.

* * *

Lyg šiol Anglija buvo svarbiausia audinių šalis, bet sakoma, kad neužilgo ta garbė teks Suv. Valstijom,

* * *

Michigan valstijoj vario kasyklų skaičius skubiai mažinasi. Darbininkai eina į dirbtuves, kur mokestis didesnė ir darbo sąlygos geresnės.

* * *

Iš priežasties namų stokos, Manchester, Anglijos murininkai kalbina kitų amatų darbininkus, kad prisidėtų prie jų ir pasibudavotų sau namus.

* * *

Ohio valstija turi federacija pramonės ir profesiji nių moterų.

* * *

Apie 170,000 Anglijos transportacijos darbininkų grąsina streikuoti.

* * *

Plieno ir geležies industrija Suv. Valstijose skundžiasi buk negauna atsakančiai darbininkų ir todel turės sumažinti produkciją.

LIETUVIAI AMERIKOJ

SHELBURN, IND.

Musų miestelis yra mažas ir galima sakyti, kad lietuvių tik yra apie trįs šeimynos ir vienas pavienis. Minkštų anglių kasyklų yra čionais daug, tai ir visi čionais apsigyvenę darbuojasi jose. Darbai eina gerai ir kas nenori, tas tiktai nedirba, ir uždarbiai neblogiausi. Uždirbame ant dienos per aštuones valandas nuo 8 iki 12 dolerių. Pragyvenimas čionais, žinoma, nėra daug pigesnis, išėmus anglius, kurie nėra brangiaus čionais ir stubos randos visiškai pigios ir galima gauti randavoti kada tik norima, nes stubų yra daug neužimtų, o ir darbininkų trukasta kasyklose.

Taigi ir iš kitur atvažiavus nėra sunku darbas gauti, bet reikia žinoti kasyklose darbą ir prigulėti prie unijos, o nežinantiems visai darbą ir neprigulintiems prie unijos, tai yra nelengva ir patariu, kad neturėdamas savo tikro draugo, kuris čionais dirbtų ir apsiimtų išmokyti darbą, kad toksai nevažiuotų. Čionais reikia taipgi angliakasio popieras turėti, o jas gauti, tai reikia egzaminas išpildyti, kaslink darbo kasyklose. Oras ir keliai čionais yra labai biaurųs, nes negalima niekur išvažiuoti, taigi nekurie žmonės ir į darbą negali pri buti.

Senas Gyventojas.

WESTFIELD, MASS.

Prakalbos, kurias surengė vietinė Lietuvos Liuosybės Sargų kuopelė, 29 dieną vasario, buvo gana pasekmingos. Publikos buvo prisirinkę pilną salė, kas duoda suprasti, kad Westfieldo lietuviai yra gana apsišvietę, myli prakalbas lankyti, o ypatingai, jeigu yra kas rengiama del Lietuvos labo.

Prakalbos tapo surengta su tikslu, kad pritraukus visus tinkamus jaunikaičius prie vietinės L.L.Sargų kuopos. Taipgi buvo agituojama, kad kuris mano važiuoti į Lietuvą į trumpą laiką, tai kad prisidėtų prie L. L. Sargų draugijos ir kuogreičiausia išpildytų tam tikras aplikacijas, kad suspėjus išvažiuoti į Lietuvą su pirmaja Amerikos L. Brigada.

Laike prakalbų, buvo renkamos aukos del Lietuvos našlaičių ir sunkiai sužeistų brolių kareivių. Aukų išviso tapo surinkta $44.35. Už ką ištariama širdingai ačiu aukautojams. Vardų aukautojų negalima patalpinti, nes raštininkas pražudė vardų sąrašą. Vietinės L.L. Sargų kuopos Valdyba nutarė aukauti $6.30 iš kuopos iždo, kad padarius $50 siuntimui į Lietuvą ir sušelpti ten laukenčios pagelbos.

Pinigai tapo išsiųsti į Lietuvą kovo 15-tą, Lietuvos Valstybės Prezidento vardu. Aukos yra padalintos į trįs skyrius, 20 dol. del našlaičių namo, 20 dol. del sunkiai sužeistų kareivių, ir 10 dol. del L.V.Prezidento, kasdieninių išaigų padengimo.

Teofilius Simanavičius.

SUN, W. VA.

Čionai anglių kasyklos dirba pilną laiką. Uždarbiai geri, galima uždirbti iki 25 dol. per 8 val. Kas norėtų iš lietuvių atvažiuoti, lai atvažiuoja. Dabar tuoj gaus, ale tegul atsiveža unijos kortelę. Čionai turi priklausyti į uniją.

A. Schulz.

AMERIKOS LIETUVIAI! SUTEIKITE MUSŲ KARŽYGIAMS ŠVIESOS SPINDULIŲ!

Lietuvos kariuomenė, savo ir priešo kraują liedama, didžiomis pastangomis bei vargais išvijo iš Lietuvos bolševikus ir vokiečių bei rusų bermondtininkų plėšikus.

Lietuvos kariuomenė neleidžia amžiniems Lietuvos priešams, gobšiems lenkams giliai Lietuvon veržtis, kad mus visai pavergtų ir musų žmonės dar labiau plėštų ir vėl juos į vergijos pančius pančiotų.

Lietuvos kariuomenė apgynė ir gina musų brolius ir jų turtą.

Lietuvos kariuomenė jau iškovojo Lietuvai garbingą vardą ir visam pasauly garsą.

Bet Lietuvos kariuomenei reikalinga **šviesa**, reikalinga, kad **nei vienas Lietuvos kareivis neliktų nemokytas skaityti ir rašyti**, kad negrįžtų namo neprasilavinęs. Gana tamsos musų brangioj Tėvynėj!

Todel kieno širdis dar gyva, kieno širdy dar tvaksi tėvynės meilė, **padėkite šviesti musų kareivius: siųskite jiems** knygų siųskite aukų pinigais, už kuriuos bus perkamos kareiviams knygos, nes dabar, kada nutilo Lietuvos frontuose kovos, pradėta uoliai šviesti kareiviai: steigiami jiems knygynėliai, mokyklos, daromos paskaitos, didinama jų laikraštis "Kariškių Žodis."

Knygas ir pinigus siųskite tiesiai Lietuvon šiuo adresu: **Kaunas, "Kariškių Žodžio" Redakcija,** arba atiduokite į musų Delegacijos rankas Washingtone, aiškiai pažymėjus, kad jie persiųstų "Kariškio Žodžio" Redakcijai.

Broliai amerikiečiai, nesigailėkite musų kariuomenei švieso!

"Kariškių Žodžio" Redakcija
Kaunas,
Lithuania.

Massachusetts valstija atsižymi, kaipo didžiausias audinių industrijos centras Suv. Valstijose. So. Carolina stovi antroje vietoje.

* * *

Anglijos geležies kasyklų darbininkų mokestis tapo žymiai pakeltos.

* * *

Anglijoj dabar bandoma perleisti darbininkų apdraudos įstatymą, pagal kurį vyrai gautų 6 dol. "benefito," o moterįs 3 dol. ant sąvaitės laike ligos ar bedarbės.

APIE LIETUVOS ŽEMĖS BANKĄ.

Lietuvos Žemės Bankas buvo Amerikoje organizuojamas Kun. J. Žiliaus. Jam vykstant Europon, buvo vis kas suvesta, ir paimtas Public Accountant, peržiurėjimui stovio.

Kun. J. Žilius nuvykęs Kaunan išdėstė visą projektą ministerių kabinetui ir ministerių kabinetas pats jau išdirbo to banko statutą ir jį užtvirtino.

Sulyg to Žemės Banko statuto, tas bankas sudaromas iš pamatinio kapitalo, milijonų auksinų, kurių iki pusės įneša Lietuvos valdžia, o kitą pusę žmonės, akcijonieriai. Žemės Banką valdys direktoriai, kurių vieną pusę skirs Lietuvos valdžią, o kitą pusę rinks akcionieriai.

Bet kadangi veik visi akcionieriai yra Amerikoje, tai galutinis susitarimas perkeltas New Yorkan. Čion yra akcionierių išrinkti direktoriai, gi valdžios pusę įgalioti atstovauti p. J. Vileišis ir Majoras P. Žadeikis.

Dabar jau įvyko pora susirinkimų ir pinigai perkeliami Lietuvon. Smulkmenas ir tolesnį Žemės Banko reikalų bėgį pranešime vėliau.

Lietuvos Misijos
Informacijos Biuras.

ĮDRĖSKIMAI.

Kasdieninis atsitikimas, idant besiskaitliniai maži įpiovimai ir įdrėskimai, (kuriuos visi žmonės kada nors savo gyvenime gauna) beveik visados išgysta be jokių nesmagumų, nepaisant ar mes juos gydome ar ne.

Bet, gerai žinoma, jog ir kartais tie maži įpiovimai (dažnai ir didesni) ne taip greit išgysta.

Žaizda aprausta, pradeda skaudėti, tuoj tinsta ir galu gale renkasi pulės.

Kuomet pulės baigia formuoti, skaudėjimas nustoja ir įdrėskimas ar įpiovimas gysta. Bet kartais raudonumas greitai platinasi, sutinimas eis aršyn, skaudėjimas blogyn, tuoj visą ranką arba koją pradeda skaudėti.

Dabar, tik stiprus chirurgiškas gydymas išgydys. Jeigu dabar žaizda neprižiurėta, tai padėjimas pavojingas ir tankiai ypata miršta.

Daugelis žmonių paprastai manė, jog tas pavojingas padėjimas žaizdų buvo "pagavimas šalčio" žaizdoje. Bet dabar gerai žinoma, jog tie visi uždegimai, etc. tai praplatinimas bakterijų.

Kaip tik pajaučiame įdrėskimą arba įpiovimą, tuo jau uždėkite (arba ištepkite) žaizdą su joda (iodine), užrišant su sterilizuota gaza arba naujai skalbta muslina.

Nuo sausio 1, 1920, net 175 ypatų sirgo "miegamaja" liga, New Yorko mieste; 40 ypatų numirė. Pranešama, kad tokia pat liga pasirodė Viennoje, Austrijoje.

* * *

Tula ponia Alice L. Yocum, iš Boone, Iowa, jau yra vedus 13 kartų. Šiomis dienomis, ji gavo persiskyrimą jau nuo dešimto vyro. Kiti trįs numirė.

Apie Ivairius Daiktus

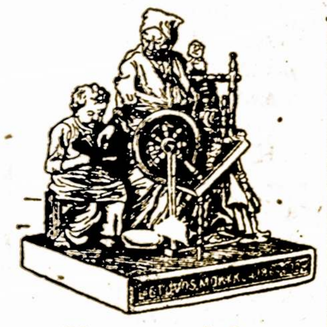

—Mama, pasakyk man pasaką apie tiltus.

—Vaikeli, be abejonės tu nori žinoti tiltų istoriją, tau žingeidu kaip pasaulėje atsirado keliai pakabyti didelėse oro aukštumose.

Niekas tikrai neatmena, kas pirmas sumanė tiltus budavoti, bet tas įvyko besididinant žmogaus sumanumui ant šios pasaulės. Istorija parodo, kad tiltų pirmiau visai nebuvo, žmonės nežinojo, kaip juos padaryti. Kas juos pirmas pamokino, tai nežinia, bet spėjama, kad pati gamta prie to nemažai prisidėjo paversdama medžius skersai upelių, arba palikdama uolas skersai upės. Ant tų žmonės pasižiurėję patįs pradėjo mąstyti, kaip padaryti tiltus per upes, pirmiau mažesnes, paskui per didesnes, kol neišaugo iki milžiniškų tiltų, einančių per plačias upes, ežerus arba jurių kojas.

Pirmutiniai budavotojai tiltų suvertė eiles akmenų į vandenį, paskui ant viršaus akmenų tiesė plaskus akmenis, arba medžių balkius, kuriais padarė sau kelią per upelius. Vėliaus atėjo didesni ir geresni tiltai. Romėnai pradėjo budavoti didesnius ir geresnius su išlenkimais; nekurie iš jų tiltų iki šiai dienai užsilikę. Žmonės turėjo laukti labai daug amžių, pakol sulaukė gerų tiltų ir sumaniausiose šalyse, kaip Anglijoj, dvyliktas šimtmetis jau pasibaigė, kaip miestas Londonas susilaukė sau atsakantesnio tilto per upę Thames. Ant to tilto radosi daug medinių namų, ir nuolat žmonės kovojo su ugne, kuri nekartą ir tiltą sugadindavo.

Vėliau atėjo ant svieto gabus žmogus. Jo vardas buvo Jonas Rennie, kuris labai daug permainų padarė tiltų budavojime. Pirmiaus buvo papratimas iškelti vidurį tilto augšta taip, kad iš vieno galo einant reikdavo lipti prieš kalną, nuo vidurio einant reikdavo į pakalnę eiti. Jonas Rennie pradėjo daryti tiltus ne taip iškeltus per vidurį, bet su mažesniu iškėlimu, jo budavotas tiltas išrodė kaip kiaušinis perpiautas išilgai. Nors daugel metų praėjo jo dar vienas tiltas yra užsilikęs Pontypridd, Glamorganshire, Anglijoje.

Pirmas tiltas jo turėjo tris iškėlimus, bet pirmas vanduo nuplovė.

Vėliau, kitas budavotojas, Vilius Edwards pabudavojo ant tos vietos su vienu iškėlimu ir tas greitai nugriuvo.

Edwards atrado priežastį delei kurios tiltas nugriuvo. Priežastis buvo, perdaug svaros ant ramsčių, o neikvaliai ant vidurio, kur esant per lengva, vidurys kėlėsi į viršų ir lužo. Vėliau jis pabudavojo trečią tiltą, kuris po šimto penkiosdešimtis metų ir šiandien dar stovi.

Besibaigiant aštuonioliktam šimtmečiui, žmonės pradėjo budavoti tiltus iš špižo. Inžinieriai atrado, kad špižas gali atlaikyyti dideles sunkenybes, bet negali atlaikyti didelio traukimo. Ne galimas lengvai susigrąsti, bet gali buti nutrauktas su vogom, kurios trauktų iš galų. Todel jie pradėjo vartoti tokią geležį, kurį nelengvai duodasi nutraukti ir tokia geležis tarnavo pakol plienas neprasidėjo vartotis devynioliktam šimtmetyje.

Pirmas didelis tiltas mik lesnės geležies pabudavotas vadinosi Britania, skersai Menai siaurumą žieminėje Valijoje. Jo budavotojumi buvo Robertas Stephenson'as. Jis padarė didelę keturkampę triubą iš geležies, per kurią trukis galėjo per važiuoti. Kad padidinti stiprumą tilto, viršutines ir apatines geležis padarė išlenktas vietoje buti tiesiom, kad atlaikytų sunkumą traukimo svaros. Šitos trubos budavojosi ant didelių pastovų muro. Viena pastova budavojama viduryje upės, kitos prie kraštų.

Tai buvo pirmas milžiniškas Stephenson'o tiltas. Kur tiltas reikėjo tiesti, laivai nuolat vaikščiojo ir atsakančiu pakarnių negalima buvo pabudavoti, todel Stephenson'as pabudavojo trubą keturiose dalyse ant žemės, paskui jas uždėjo ant daugelio laivų, kuriuos užtraukė su pagelba inžinų į vietą. Kada jurių vanduo pradėjo slugti, laivai, žinoma, kartu su vandeniu nusižemino, o trubos liko bekabančios ant milžiniškų pamurytų pastovų. Kiekviena truba svėrė po penkis tukstančius tonų.

Puikiausias tiltas tai yra Cantilever'io tiltas, kuris vadinasi kabančiu tiltu. Panašiai, jeigu iš vieno šono upės nuleistum medį ir iš kitos pusės taipgi nuleistum ir jeigu abiejų tų medžių viršunės susisiekę pasiktų bekabančios kaip stogo sparai per upę, tada reikėtų tiktai pakabyti po tais dviem medžiais lentute ir butų tiltas. Tokiu paprastu budu atrasta budavojimas kabančių tiltų.

Panašaus budo kabantys tiltas galima budavoti ir kitokiu budu: vienam šone upės pritvirtinus lynas ženėje, kitas galas lyno galima pritvirtinti kitame šone upės, kada abu galai yra ručiai pritvirtinti į žemę ir du lynai, vienas palei kitą ištiesti, tada galima biskį toliau nuo krašto pastovos pabudavoti ir po kabančiais lynais budavoti tiltas.

Daugelis sumanymų ir nėginimų buvo padaryta kad užtiesti atsakančius tiltus per upes. Didžiausias progresas buvo padarytas per Tamošių Bouch, kuris pabudavojo garsų Tay tiltą. Šis tiltas labai pagarsėjo tuomi, kad vieną baisią naktį įlužo ir trukis su žmonėm nugramždėjo į upę. Visi žmonės buvę ant trukio prigėrė, o tiito budavotojas iš susikrimtimo numirė. Tai buvo atsitikimas vieną biaurią žiemos naktį, 1879 mete.

Toliau tas pats tiltas tapo perbudavotas per Joną Fowler ir Benjaminą Baker. Jiems prisiėjo užtiesti tiltą per dvi upės vagas, viduryje upės buvo kaipo sala, o kraštais bėgo vagos smarkaus vandens po tukstantį 7 šimtus pėdų pločio. Negalima buvo pabudavoti pastova viduryje upės vagos, todel jie budavojo po vieną pastovą prie upės krantų, trečiąją pabudavojo viduryje ant salos upės. Ant pastovų užtiesė po tris poras kantileverių, laikančių tiltą per du tarpu gilaus vandenio, kožnas, turintis po tukstantį tris šimtus šešiosdešimtis pėdų ilgio. Šis tiltas buvo pasekmingas ir kantileveriai tiltai nuo tada įėjo daugiausiai į madą. Panašus tiltas tapo pabudavotas skersai Niagaros upę dideliam aukštume nuo vandens.

Geriausias tiltas tapo pabudavotas Cliftone, Anglijoje, septynių šimtų pėdų ilgio ir trisdešimts vienos pėdos pločio, du šimtai pėdų aukščio viršum Avon upės. Pirmą šniurą, kuris užtiesė lynus traukti didįjį lyną per nešė vėjo lakstytuvas. Dar žingeidžiau tapo permestas šniuras ant tilto pastovų budavojant garsų tiltą per upę Zambesi, kuris turi keturis šimtus pėdų augščio ir eina nuo viršunės vieno uolinio kalno ant kito taip pat aukšto kitame šone upės. Tai yra aukščiausias tiltas pasaulyje. Kada reikėjo užtiesti lynai, pirmas šniuras tapo pririštas prie parakinio rakėto ir šautas nuo vieno kalno ant kito, raketas lėkdamas pernešė ir prikabytą prie jo šniurą, su kuriuom tapo pertraukta storesnė virvė, paskui vielos virvės ir jomis užtraukta didieji kabeliai, turinti po 200 mastų ilgio, po kuriais tiltas kabo. Londono tiltas yra 800 pėdų ilgio, kada laivas nori praeiti, didelės mašinėrijos atidaro tiltą į dvi dalis ir padaro laivui kelią viduryje praeiti.

Keturi tiltai dabar esanti tarpe New Yorko ir Brooklyno yra didžiausi ir dručiausi, talpina ne tik vieną kelią, bet keletą kelių: kelias trukiam, keliai vežimam, keliai žmonėm, eina vienu tiltu. Išmėginimas jų davė datirti,, kad jie gali atlaikyti didžiausias oro permainas, vėtras ir viesulas. Vienas dižiausias dabar inžinierių noras, tai atrasti, kaip apsaugoti tuos tiltus nuo rudžių.

Nemuno Sunus.

Amerikos duonkepiai daugelyje vietų pakėlė duonos kepalų kainas po dar 2 c., Anglijos ir Francijos duonkepiai taipgi žymiai pakėlė duonos kainas pastaruoju laiku. Tas daug kenkia varguoliams, kurie daugiausia duona minta.

* * *

Naujausias orlaivis pabudavotas Anglijoj yra 545 pėdų ilgio ir gali pakelti 17 tonų.

Delei Lietuvos Steigiamojo Seimo Rinkimų Įstatymų.

—v—

I. Steigiamojo Seimo svarbumas.

Lietuvos Steigiamasis Seimas—tai yra užbaiga viso prirengiamojo Laikinosios Lietuvos Vyriausybės darbo. Seimui susirinkus, turės prasidėti nuolatinas ir pastovus Lietuvos respublikos gyvavimas. Nuo to laiko visos kitos valstybės jau turėtų tą respubliką ne tik pripažinti de facto, t. y. faktiškai gyvuojančia, bet ir teisėtai gyvuojančia. Todelei Steigiamojo Seimo sušaukimas turi didelės reikšmės ne tik delei musų vidujinės tvarkos, nes jis turės nustatyti ir Lietuvos valdymo formą ir išrinkti nuolatiną Lietuvos Valdžią, bet ir santikiuose su užsieniu, nes nuo to laiko musų valstybė turės gauti jau teisėtą jos pripažinimą visų valstybių.

Delei šių priežasčių kiekvienam Lietuvos piliečiui didžiai svarbu žinoti, iš kur, kada ir kaip tas Steigiamas Seimas turės įvykti, vienu žodžiu svarbu apsipažinti su pačiais rinkimų įstatymais.

II. Iš kur Šaukiamas Seimas.

Lietuvos valstybės sienos iki šiol dar nėra galutinai nustatytos, bet mes lietuviai privalome patys tinkamai nusimanyti, kur tos sienos baigiasi, kokios Lietuvos mes reikalavome. Šiu klausimu yra daug visokių nuomonių ir reikia patiems lietuviams turėti daug išrodimų, delei ko mes vienų ar kitų rubežių reikalaujame. Negana yra kalbėti, jog reikalaujame laisvos ir neprigulmingos Lietuvos, bet reikia tvirtai nusimanyti, kur prasideda ir kur baigiasi Lietuva. Čion prisieina atsižymėti į visą Lietuvos praeitį į dabarties padėjimą ir į tai, kas Lietuvai ekonominiu žvilgsniu gal but svarbu ateityje. Steigiamojo Seimo įstatymai priede prie šeštojo straipsniuo nurodo tas Lietuvos sienas, išskaitliuodamas apygardas, iš kurių turi buti renkami atstovai. Lietuvon įeina visos tos žemės plotas, kursai nuo Vytauto laikų visados prie Lietuvos prigulėjo; butent: visa buvusi Žemaitijos kunigaikštija, visas Vilniaus ir Trakų vaivodysėlių žemės ir pagaliaus vakarinė dalis Naugarduko vaivodystės. Visuose tuose ruožuose, išsimėtę tirščiau ar skysčiau, gyveno lietuviai, visos tos žemės priklausė iki paskutiniojo Lietuvos padalinimo Lietuvai. Nuo daugelių užimtų plotų, kur Lietuvos kardas buvo įsigalėjęs, Lietuvos laikinoji vyriausybė šiandien atsisako, palikdama šiems plotams dėtis prie kitų valstybių ar tautų. Tokiu budu Lietuvą sudaro šios apygardos:

Pirmon apygardon įeina šios apskritys (pavietai) — Mariampolės, Seinų, Suvalkų ir Alytaus. Centras rinkimų Mariampolė.

Antron apygardon įeina Šakių Vilkaviškio, Kauno miesto, Kauno apskrities ir Trakų—Kaišedorių. Centras Kaunas.

Trečion apygardon įneina apskritys: Raseinių, Tauragės, ir Kedainių. Centras Raseiniai.

Ketvirton apygardon įeina Telšių, Kretingos ir Mažeikių apskr. Centras Telšiai.

Penkton apygardon įeina Šiaulių, Biržų (Pasvalio) ir Panevėžio apskritys. Centras Panevėžys.

Šešton apygardon įeiną Rokiškio, Ežerėnų, Utenos ir Ukmergės apskr. Centras Uteno.

Septinton apygardon įeina Vilniaus miesto ir apskrities ir Švenčionių apskr. Centras yra Vilnius.

Aštunton apygardon įeina Ašmenos, Lydos ir Volkoviško apskr. Centras Lyda.

Devinton apygardon įeina Bieloviežo, Bielsko ir Baltstogės apskr. Centras Baltstogė.

Dešimton Apygardon įeina Sokolskos, Gardin mioesto ir apskrities ir Augustavo apskrities. Centras Gardinos.

Be šių apskričių įstatymuose (paragrafas 87) pažymėta, jog Prusų Lietuva rinks atstovus atskirai tais pačiais dėsniais, tik rinkimų diena gali buti jai skirta ir kita. Pagaliaus įstatymuose nepažymėta Naugarduko apskr., reikia spėti, jog jis yra priskaitomas prie Lydos apskrities. Tuo tarpu atstovai gali buti veik pilnai parinkti iš pirmųjų šešių apygardų, nes keturios paskutinės tebėra užimtos lenkų okupacijos valdžios. Tie rinkimai, kaip žinoma, yra paskirti Balandžio 14 ir 45 dieną, o patsai Seimo susirinkimas turės įvykti nevėliau, kaip mėnesiu praėjus po rinkimų dienų. Jį šaukia ir susirinkti dieną skiria Valstybės Prezidentas (paragrafas 84), kursai jį ir atidaro. Paties Steigiamojo Seimo posėdžiai prasidės, suvažiavus ne mažiau kaip pusei ir vienam jo narių, neskaitant tų vietų, kuriose rinkimai negalėjo įvykti (paragrafas 85).

Tokiu budu Steigiamojo Seimo susirinkimas turės įvykti ne vėliau, kaip gegužės 15 dieną ir tat nepaisant, ar užimtuose lenkų valdžios kraštuose galės praeiti rinkimai, ar ne, byle tik bus iš visų kitų apygardų parinkti atstovai ir jų atvyks daugiau pusės.

III. Kas gali rinkti ir kas gali buti išrinktu.

Rinkimuose į Steigiamąjį Seimą gali balsuoti visų tikėjimų ir tautų Lietuvos piliečiai, vyrai ir moterįs, kuriems rinkikų sąrašus statyti pradedant suėjo 21 metai (paragrafas 2). Dar nuo Rusijos viešpatavimo laikų pas mus pasiliko įprotįs, jog pilnateisiu asmenių skaitomi yra piliečiai, kuriems yra suėję 21 metai. Iki 17 metų kiekvienam buvo reikalingas globėjas, be kurio tokie mažamečiai negalėjo jokių sutarčių daryti o nuo 17 metų iki 21 metų tos sutarties buvo galima daryti tiktai su žinia tokiems nepiliečiams paskirtų Kuratorių. Tuome priseina aiškinti, deleiko priimta, jog rinkimuose dalyvauja tik pilnamečiai, t.y., turį jau 21 metus. Bet kas svarbiausia, jog rinkimuose gali lygiomis teisėmis dalyvauti vyrai ir moterįs. Iš tokios teisės daugumoje valstybių dar moterįs nesinaudoja ir Lietuvos moterįs tuome įstoja į eilę demokratiškiausių valstybių, kur joms tos teisės rinkti ir buti išrinktomis yra duotos. Rinkimuose negali balsuoti karininkai, mobilizuoti karo valdininkai ir kareiviai. Toksai atėmimas jiems teisių gal but įvyko delei dviejų priežasčių: viena, kad visi kariškiai neturi teisės priderėti prie kokios nors politinės partijos—toksai įstatymas buvo išleistas Laikinos Lietuvos vyriausybės, o paskui rasit delei to, jog budami fronto ar tai kilnojami iš vienos vietos kiton delei karo operacijų sunku yra nustatyti budas pačių rinkimų. Tečiau yra žinoma, kad tos sunkenybės yra galima išvengti, nes pavyzdžiui Vokietijos kariškieji dalyvavo rinkimuose į savo Steigiamąjį Seimą ir delei prigulėjimo jų prie politinių partijų jokio niekam vargo nebuvo. Todel prisieina apgailėti, kad taip išėjo, kaip girdėti, šiuo klausimu norima įvesti permainų, bet įstatymas jau taip tapo sudarytas. Rinkimų teisė liko atimta lygiai tiems žmonėms, kurie dažnai savo gyvastį yra aukavę delei Valstybės. Žinoma, rinkimuose negali dalyvauti, kurie yra nubausti už Tėvynės išdavimą ir už eilę visų kitų prasižengimų.

Buti išrinktais gali buti visi Lietuvos piliečiai ir pilietės, kuriems suėjo 24 metai. Ta tiesa palikta ir visiems kariškiems ir valdininkams, tik jie Seimo laiku privalo išeiti iš jų užimtų vietų. Atstovų skaičius nustatomas nuo 15 tukstančių gyventojų. Apie Lietuvius, gyvenančius svetur, įstatymuose nėra nieko pažymėta. Suprantama, jog kas yra apleidę, savo Tėvynę, tas nustoja ir teisės spręsti apie jos likimą. Tečiau nepriėmusieji svetimos pilietybės gali buti išrinktais Steigiamajam Seiman. Tam tikslui reikia, kad by kokios rinkimų apygardos rinkikai pasiulytų iš rinkti asmenį, kad ir svetur gyvenantį nors ir Amerikoje, ir kad nemažiau kaip 50 rinkikų tą pasiulymą paremtų, įtraukę to asmens vardą ir pavardę,

Farmos-Ukes.

—o—

PIRKITE UKĘ PER LIETUVOS UKININKŲ DRAUGIJĄ, didžiausioj Lietuvių Ukininkų Kolonijoj Amerikoje, kurią uždėjo ANTANAS KIEDIS, ir kuri apgyvendinta su 480 lietuviais ukininkais. Kur praeitų vienu metu nupirko 69 ukes lietuviai už $241,450. Visoje Amerikoje tiek lietuviai ukių neišperka kiek musų kolonijoj. Mes turime 5 lietuviškas draugijas, LAISVAS ir KATALIKIŠKAS, kurios parengia pasilinksminimus ir pasitarimus apie geresnį ukininkavimą. Turime dvi parapijas ir kunigą. Greitai tikimės įgyti vaikams lietuvišką mokslainę. ANGLAMS FARMERIAMS labai nepatinka gyventi musų NAUJOJE LIETUVOJE. Anglai parduoda savo geras farmas ir kraustosi laukan. Nuo jų turime paėmę daugelį ukių, mažų ir didelių pigiai ant pardavimo, su BUDINKAIS, su SODNAIS. Turime su gyvuliais ir ukiškomis mašinomis. Duodame ukės gyvulius ir mašinas ant lengvų išmokėjimų.

Musų kolonija yra gražiausioje ir parankiausioje vietoje Amerikoje. Laukai lygus, be akmenų, gražus; yra daug žuvingų ežerų ir upelių. Keliai geriausiai žvyravoti, puikiomis ukimis apgyventi. Oras sveikiausis. Vanduo geras. Žemė geriausia, molis su juodžemiu ir molis su juodu smelžemiu maišytas, derlingiausia del visokių javų auginimo: KVIEČIŲ, RUGIŲ, MIEŽIŲ, AVIŽŲ, ŽIRNIŲ, BINZŲ, KORN Ų, BULVIŲ, DARŽOVIŲ, SODNŲ, DOBILŲ, ŠIENO, GERIAUSIOS GANYKLOS. Yra daugybė visokių gyvulių auginama. Miestas SCOTTVILLE, MICH., yra musų kolonijos centras, kuriame yra ukininkų turgai; valgomų produktų sukenavimo fabrikai; SURIŲ, SVIESTO išdirbystės; bankos, bažnyčios, teatrai, krautuvės. Už 8 mylių yra antras musų kolonijos miestas, LUDINGTON, MICH., prie kurio prieina EŽERAS MICHIGAN, į kurį daugybė kasdieną laivų suplaukia iš Chicagos, Milwaukės ir kitų miestų. Jame yra fabrikų ir dar 3 naujus budavoja; fabrikuose randasi visokių darbų. Mes turime kitose 3-se vietose ukių parduoti. Kurie norėsite prastesnių ukių pirkti mes jus nuvešime su AUTOMOBILIU į žemiau aprašytas vietas:

1) HART MICHIGAN, yra 22 mailės nuo Scottville, Mich., ten gyvena 7 lietuviai, mes ten turime 45 ukes ant pardavimo su budinkais ir sodnais. Apie Hart, Michigan žemė kalnuota su smeliu ir žvyru, tik tinkama sodnams augint: PYČIŲ, VYŠNIŲ, AVIEČIŲ; ir, RUGIŲ, GRIKŲ, BINZŲ ir BULVIŲ, o kitiems javams mažai tikusi, bo yra per daug smėlių su žvyrų. Pakalnėse, šaltžemėje, ten tiktai ganykloms tinka. Už tai Hart, Mich. apielinkėje yra dauga tuščių ukių ir pigiai parsiduoda.

2) PEACOCK, MICHIGAN ir IRONS, MICH., yra už 29 mailių nuo Scottville, Mich, kuriodvi vieti yra tik gelžkelių stotis. Kelmynuose, krumuose, kur suvis mažai yra gyvenančių žmonių, ŽEMĖ tenai linkusi smėlžemiui ir geriau tikusi gyvulių auginimui negu ukininkavimui. Mes toje apielinkėje turime 15 ukių su mažais budinkais pigiai parduoti ir turime 15,000 akerių žemės. Kelmynų žemę parduodame nuo $6 iki $18 už akerį.

3) FOUNTAIN, MICH. yra už 11 mailių nuo Scottsville, Mich. Šioje apielinkėje turime labai daug ukių parduoti, su budinkais, su sodnais ir su gyvuliais, mašinomis; parsiduoda pigiai ir ant lengvų išmokėjimų. Čia laukai lygus ir žemė vidutinio gerumo.

PARSITRAUKITE PER MUSŲ DRAUGIJĄ VALGOMŲ PRODUKTŲ: KIAUŠINIŲ, SVIESTO, LIETUVIŠKŲ SŪRIŲ, MEDAUS, DARŽOVIŲ, BULVIŲ, VISOKIŲ GRUDŲ, ŠIENO.

PARSITRAUKITE iš musų sodnams užsisodinti vaisingų medelių, kurių mes turime kelius šimtus tukstančių parduoti gatavų ir įčiepytų persodinimui, turime pavėsio visokių medelių, daugybę gražių rožių ir žydinčių krumų.

Su visokiais reikalais kreipkitės į LIETUVIŲ UKININKŲ DRAUGIJOS administratorių, ANTANĄ KIEDĮ, kuris aprodis jums ukes ir sutieks visokias informacijas; atvažiuokite arba rašykite ant adreso.

Lithuanian Farmers Association

Robinson Building, Scottville, Mich.

į kandidatų sąrašą. Be to reikalaujama, kad prie tokio sąrašo butų pridėtas raštu kiekvieno kandidato pasirašytas sutikimas buti renkamu (paragrafas 34). Toksai kandidatas gali buti įtrauktas net į penkių apygardų sąrašus (paragrafas 37). Tie sąrašai turi buti užbaigti vėliausiai par tris sąvaites prieš pačius rinkimus. Todel tie Amerikoje gyvenantieji Lietuvos piliečiai, kurie norėtų dar atspėti pastatyti savo kandidaturą, privalo siųsti savo sutikimą.

Lietuvos Misijos Informacijos Biuras.

Apie Suvienodijimą Lietuvai Pašelpos Darbo.

Amerikos lietuviai turi gražų įprotį—rinkti aukas ir šelpti Lietuvą įvairiuose reikaluose. Kame nebutų Lietuvos vargų vargeliai apsireiškę, jie suranda tarp brolių ir seserų Lietuvos, čion gyvenančių daug jautrių širdžių, ir žiurėk, tai tveriasi draugija, tai bendrovė, tai fondas, kad prigelbėjus Lietuvai. Tas upas sušelpti Lietuvą taip yra įsigalėjęs, kad net paprastos bendrovės, varančios prekybos ir pramonės biznį kitaip savo reikalo neperstato, kaip tik tokiu, kursai gali Lietuvą atstatyti, ją ekonomiškai pakelti ir tt.

Tat yra labai gražu. Bet šiaip surinkę pinigus, įvairųs rinkėjai be abejonės turi ir tam tikrų pareigų; jie privalo ne tik duoti smulkias apyskaitas, kam ir kur pinigai tapo atiduoti, bet ir veizdėti, kad surinktieji pinigai vardan visos Lietuvos labo netektų kokiai nors vienai visuomenės grupei, ar vienai partijai kad ir pačioj Lietuvoj. Pavyzdžiui butų neleistina, kad sukolektuoti pinigai ar tai kokio fondo ar Tarybos galutinai tektų tiktai kokio nors vieno kryp snio žmonėms, vienai partijai. Kaip surinktieji visos Lietuvos reikalams, jie ir tegali buti suvartojami tiktai visos Lietuvos reikalams arba Lietuvos Valstybės reikalams. Ir rods kad tokių pinigų siuntimas turėtų eiti ne stačiai vienam ar kitam Lietuvoje, kad ir augštam valdininkui, bet turi buti siunčiami per tam tikrus Lietuvos Valstybės įgaliotinius, kurie čion yra, butent ar par Lietuvos Misiją arba Lietuvos Atstovybę Washingtone.

Šiuo sykiu mes norime pa judinti tik klausimą apie suvienodijimą pašalpos Lietuvos Raudonajam Kryžiui. Čion veikia kelios organizacijos ir kiekviena renka pinigus, daro įvairius "drive," kad sulig savo nusimanymo sušelps Lietuvą. Atsiranda vietos kuopų ar šiaip organizacijos, kurios pačios net siunčia savo nusimanymų pinigus, o kaikur net vis dar tebelaiko juos prie savęs, laukdamos progos parsiuntimui.

Lietuvos Raudonasis Kryžius yra visuomenės organizacija, kuri karo laiku yra gavusi pašalpos iš valstybės lėšų ir yra po valstybės kontrole ir privalo išdavinėti smulkmeniškai apyskaitas iš visų savo išlaidų. Ši organizacija rupinosi ne tik sužeistųjų priežiura, bet ir apskritai sveikatos ir sanitarijos reikalais visoj Lietuvoje, ant kiek tat ji tik pajiegia padaryti. Panašus veikimas buvo ir yra ir visų kitų valstybių Raudonojo Kryžiaus Draugijų. Geriausiai tas darbas atlikti, kuomet jis yra suvienodintas, sukoncentruotas. Lietuvos Raudonas Kryžius turi pats pasakyti, kokia forma pašelpos jam, šiandien yra reikalingiausia. Šiuo žvilgsniu Lietuvos Misija yra gavusi nuo jo pranešimų, jog svarbiausia pašalpa šiuo laiku—pinigais. Žinoma, neatmestinos yra ir visokios kitos pašalpos formos, bet kas yra svarbiau, tai reiktų jau pačiam L. R. Kryžiui pavesti spręsti. Tam tikslui butų tinkamiausia forma, jeigu visos veikiančios Amerikoje organizacijos susitelktu į vieną centrą ir per savo atstovą tinkamai pasiinformuotų, kokia forma pašalpos yra reikalinga ir kad patsai visų aukų rinkimas butų atliekamas per tą centrą, kursai galėtų nustatyti ir vienodą aukų rinkimo tvarką vienodą jų pasiuntimą L.R.Kryžiui ir užvestų tokią kontrolę, kad visiems butų aišku, jog visos surinktos aukos yra tinkamai sunaudojamos tiems reikalams, kurie L. R. Kryžiui yra butinos atlikti šiuo laiku. Visi renkami daiktai ir lėšos turėtų eiti vienan centran ir tuomi gal butų išvengtos varžytinės tarp atskirų draugijų ir organizacijų. Sudarymui tokio Centro, kaipo laikinosios Lietuvių Raudonojo Kryžiaus atstovybės Amerikoje, rods užtektų tuo tarpu vieno ar dviejų narių, kurie drauge su Militarės Misijos pirmininku ir galėtų tinkamai atstovauti Lietuvos Raudono Kryžiaus reikalus Amerikoje.

Šiaip nusimanydama, Lietuvos Misija kviečia visų draugijų ir organizacijų, kurios yra užsiėmusios rinkimu pašelpos Lietuvos Raud. Kryžiui:

a) Suteikti Misijai žinių, kur ir kokios organizacijos veikia, kiek jų yra surinkta aukų, kiek pasiųsta ir kiek yra kasoje.

b) Pasiųsti nuo šių draugijų, jeigu panorės, atstovą į bendrą visų šių organizacijų suvažiavimą, kursai yra šaukiamas balandžio 8 dieną prie Lietuvos Misijos. Tame suvažiavime turės buti išrinkta vienas ar du nuolatiniu nariu, kurie drauge su Militarės Misijos jos atstovu, rupinsies visais sušelpimu reikalais, kurie apima Raudonojo Kryžiaus sritį, kaipo Lietuvių Raudonojo Kryžiaus Atstovybė Amerikoje.

c) Apsvarstyti savo organizacijose šį sumanymą ir jeigu jam pritartų, pavesti šiai busimai L. Raudonojo Kryžiaus atstovybei Amerikoje savo lėšas ir pasiduoti jos žinion ir kontrolėn.

Lietuvos Misija.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

Pajieškojimai.

Jieškau brolio Juozo Valaičio, gyveno Minersville, Pa. Atsišauk! Turiu svarbų reikalą.
Mary Valaičiutė — Kailiuvienė,
15 Millbury st. Worcester, Mass.
(13—14)

Jieškau švogerio, Prano Zako. Gveno Chicago, Ill. Turiu svarbų reikalą ir meldžiu atsišaukti šiuo adresu:
Liudvisė Sakalauskienė,
9 Diamond st., Worcester, Mass.
(13—16)

Jieškau brolio Juozo Pocevičiaus, gyveno Brooklyn, N. Y. Atsišauk! arba jį žinančių meldžiu man pranešti.
Jonas Pocevičius,
346 Harding st. Worcester, Mass
(13)

Jurgis Višniauskas ir Juzė Višniauskaitė (iš Tiltagalių). Atsišaukite! Jus jieško jusų brolis Vincentas Višniauskas, iš miestelio Geležiai, paštas Subačiai, Panevėžio apskritis, Lietuva. Pajieškojimas prisiųstas—
J. Andreliunas, 133 Washington Street. Worcester, Mass.
(13—14)

Pajieškau savo pusseserių Agasės ir Malvinkos Zakavoniečių, paeina iš Vilniaus rėd, Alytaus apskričio, Merkynės valsčiaus ir parapijos, kaimo Mardasavo. Girdėjau, kad pirmiau gyveno Nashua, N. H., o dabar nežinau kur. Meldžiu jų pačių atsiliepti arba žinančiųjų pranešti už ką busiu dekinga.
Kastantina Zakavoniutė, po vyru—Rimašauskienė, P. O. Box 102, Paquoneck, Conn.
(13)

Pajieškau savo brolio Antano Buinikio paeina iš Suvalkų rėd., Naumiesčio apskričio, Liesnistvos valsčiaus, Bliukiškių kaimo. Per keturis metus buvo Rusijos kariuomenėje ir 1919 m. grįžo iš vokiečių nelaisvės. Dabar rašėm daug gromatų, bet atsakymo negavome. Malonėkite atsišaukti.
Andrius Buinikis,
12 Richmond ave. Worcester, Mass., U.S.A.

Jieškau Onos, Pranciškaus, Juozo, Stepanijos, Kazimiero Ašmenių, iš Novopolio kaimo, Sameliškių parapijos, Augštadvario valsčiaus, Trakų apskr., Vilniaus rėdybos.
Jurgis Ašmenas,
BOX 17, Bradstreet, Mass. U.S.A.

Pajieškau švogerio, Antano Gelažiaus, iš Suvalkų rėdybos, Kalvarijos parapijos. Pirma gyveno Nanticoke, Pa. Dabar ne žinau kur. Gavau laišką iš Lietuvos nuo jo moteries, meldžiu atsišaukti arba kas žino praneškite, tai duosiu dovaną penkis dolerius.
Jonas Ausenka,
36 Star St., New Britain, Conn.
(13—14)

Pajieškau savo tikro brolio Jono Sidaro, paeina iš Vilniaus rėdybos. Alytaus apskričio, Nemunaičio valsčiaus ir parapijos, kaimo Ainorų. Keliolika metų atgal, girdėjau, kad gveno Pennsylvanijos valstijoje, apielinkėje Pittsburgo. Taigi meldžiu jo paties atsišaukti arba žinančiųjų apie jį pranešti, nes turiu svarbų reikalą su juomi.
Ona Sidariutė, po vyru — Mažeikienė, P. O., Box 63, Poquonock, Conn. (13—14)

Pajieškau savo tėvų, Igno Urbšo ir Rozalijos Urbšienės; taipgi brolio Jono ir sesers Kazimiros, iš Genaitų kaimo, Keidainių valsčiaus, Kauno apskričio, Kauno rėdybos. Rašiau gromatas, bet niekas neatsiliepė. Jų pačių arba pažįstamu meldžiam apie juos pranešti.
Andrius Urbšis,
340 Harding st. Worcester, Mass

Pajieškau savo tikro brolio Tamošiaus Gabrio arba Sakalauskso, paeina iš Lietuvos, Vilniaus rėd., Merkinės apskr. ir parapijos, kaimo Taručionių. Girdėjau 16 metų atgal, gyveno Pennsylvanijos valstijoje, dabar nežinau kur randasi. Meldžiu atsiliepti arba kas žino apie jį, pranešti, turiu svarbų reikalą.
Vincas Gabris (Sakalauskas)
74 John St., Hartford, Conn.
(11—13)

Pajieškau Tamošiaus Šimakausko, Suvalkų rėdybos, Andrijavo pavieto, parapijos Puncko, kaimas Vaiponiškių. 8 metai kaip išvažiavo iš Baltimorės į East 203, Main st., Amsterdam, N. Y. Jis pats ar kas kitas malonėkite suteiktĩ žinią apie jį sekančiu adresu:
Vincas Dutkevičius, 652 W. Redwood st., Baltimore, Md.
(12—14)

L.U.P.N.KLIUBO, HARTFORD CONN., VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirm. M. Seliokas, 604 Morris st.
Pirm. pag. J. Bagdonas, 461 Zion Stree.
Kas. A. K. Kelenas, 35 York st.
Prot. rašt. A. Kiškiunas, 25 John Stree.
Fin. rašt. T. Špelis, 13 Benton st.
Marš. S. Norkevičia, 68 John st.
Iždo glob. J. Daukša, 137 Lawrence st.
Ir L. Stakauckas, Wilson Sta.
Durų sarg. J. Kalesinskas, 55 Putnam Stree.

TA DIENA PRAĖJO.

Ta diena jau praėjo, kada ligoniai pirko nepažystamą gyduolę vien del to, kad matė ją išgarsintą. Sumanus pirkėjas šių dienų nori gerai žinoti ką perka. Jeigu jam patinka Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras, arba Trinerio Angelica Bitter Tonic, tai ug tai, kad jis žino, jogei šios gyduolės yra padarytos iš geriausių vaistų, kuriuos medicinos mokslas pažysta ir kad jų tyrumas, ir augščiausio laipsnio nemainomas geruma yra garantuojama. "Trinerio Amerikoniškasis kartaus Vyno Elixiras yra geriausia gyduolė del pilvo ligų. Mano moteris naudojo įvairias pilmas gerumas yra garantuojama. Trinerio gyduolė sugražino jai sveikatą," rašo p. Stanislaw Gardocki, So. Chicago, Ill., kovo 9. Ir kasdien gauname daug laiškų nuo žmonių, kurie sirgo influenza ir atrado, kad Trinerio Angelica Bitter Tonic yra geriausia gyduolė pasitaisymo laike. Pirk pas savo aptiekorių ar šiaip vaistų pardavėją šias geriausias gyduoles.

Joseph Triner Company, 1333—1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

POST CARDS.

Post-kartės arba paveikslėliai—jų yra visokių, bet šitie tikrai vyrams tinka, ir jie bus užganėdinti.

14 paveikslėlių už $1.00; 6 už 50c. Reikalaukite pas—
CHAS. P. URBANAS,
942 West 34-th Street,
(8—16) CHICAGO, ILL.

VISI BIZNIERIAI GARSINKITĖS "AMERIKOS "LIETUVYJE."

Susivienijimas Lietuvių Amerikoj

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.

Gyvuoja 33 metai.

Ar teko Tamstai kada nors girdėti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje? Jei ne, pasiklausk pas savo kaimyną, kuris jau prie šios organizacijos priklauso. Pasiteirauk, o sužinosi, kiek Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokėjęs savo nariams pomirtinių ir ligoje pašelpų. Jei jis apie tai nežino ir jei jis dar nepriklauso, tai pasiskaityk čionai:

S.L.A. savo nariams išmokėjo virš $200,000.00 pomirtinių ir virš $50,000.00 ligoje pašelpų. Susivienijimas yra sušelpęs tukstančius našlių ir našlaičių; S. L. A. pagelbėjo tukstančiams sergančių ir nedagalinčių lietuvių—savo narių ir nenarių. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra keturi Apsaugos Laipsniai: $150.00; $300.00; $600.00 ir $1,000.00. Pašalpoje ligos turi tris Laipsnius: $6.00; $9.00; $12.00. Jeigu jusų mieste nėra SLA. kuopos, Tamsta gali prie SLA. priklausyti pavieniai. Dešims ypatų gali sutverti naują kuopą. S.L.A. leidžia savaitinį laikraštį "Tėvynę." Nariams siunčia dykai; nenariams—$1.00 metams. S. L.A. taip-pat kas metai leidžia didelį kalendorių.

Visokiais reikalais kreipkitės sekamu adresu:—

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,
307 W. 30th str., NEW YORK, N. Y.

MAGDE. "Ak, kaip man niežti galvą! Išbandžiau visokius mazgojimus, trinkimus, muilavimus — ir viskas tas nieko nepagelbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Man gėda net darosi!"
MARE. "Na, tat kam tau kęst bereikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čysti. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jus sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis ar money order šiokiu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Siųsk pinigų saviemsiems; palinksmink ant Velykų.

Jeigu jusų giminės jau su rastos ir savo laiške skundžiasi, siųsk pinigišką pagelbą ant VELYKŲ. Kiekvienam pinigas reikalingas ant pavasario Lietuvoj.

Musų Kursas kuonožemiausias, sunčiam greičiausiu budu. Rašyk pas mus, gausi pilną informaciją.

M. PALTANAVIČIA,
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Didelis Lietuvių Dienraštis "VIENYBE,,

Išeis neuilgo naujas Lietuvių Dienraštis "Vienybė." Bus tai bepartiviškas pažangos, kulturos ir darbo žmonių dienraštis. Musų obalsis: Vienyti ir šviesti. Bus skyriai jaunuomenės, amatninkų reikalai, pramonės lietuviškos auklėjimas, moterų reikalų aprašinėjimai, iš darbo srities, visokios apysakos, eilutės, naujausios žinios iš viso pasaulio ir Amerikos; plačiausis laukas žinioms iš Lietuvos ir kova už Lietuvos nepriklausomybę. Užsirašykite dabar "Vienybės" dienraščiui šėrus, kurių vienas kaštuoja $10. Priimama jau ir prenumerata: Amerikoje metams $6.00, į kitas šalis ir Lietuvon: $8.00 metams.

Adresuokite šitaip:

LITHUANIAN DAILY "VIENYBĖ"
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

MOKSLO, LITERATUROS IR DAILOS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

"DIRVA"

Vedama Pirmeiviškoje Tautinėje Dvasioje

EINA KAS PENKTADIENIS.

Prenumerata:
Amerikoje metams $2.00, pusei metų—$1.00
Kanadoje metams $2.50. Kitur met.—$3.00
Vieną numerį pažiurėjimui siunčiam dovanai

"DIRVOJE" yra sekanti nuolatiniai skyriai: Žinios—Iš Lietuvių Gyvenimo—Iš Realio Gyvenimo (tikri juokai) — Nuo Redakcijos — Moksliški Straipsniai — Kitokie Straipsniai, Pasiskaitymai—Jaunimas—Vietinės Žinios

Užlaikome visokių knygų. Reikalaukite musų naujo knygų Katalogo. Visokius spaudos darbus atliekame gerai, gražiai ir greitai.

Tik-ką išleista žingeidžiausia knyga, kokią lietuviai kas yra skaitę

VIENUOLYNO-KLIOŠTORIAUS SLAPTYBĖS

Pilnas aprašymas slapto kliošto riaus gyvenimo kunigų su vienuolėmis. Su 6 paveikslais, 152 puslapių, kaina tiktai $1.00. Reikalaukite, siųsdami ir pinigus (agentams duodama 50%) šiuo adresu:

"D.I.R.V.A,"
7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Virimo, Kepimo ir Namų Prižiurėjimo KNYGA

GERBIAMIEJI "AM. LIETUVIO" SKAITYTOJAI!

Pranešam jumis, kad KNYGA VIRIMO, KEPIMO ir NAMŲ PRIŽIURĖJIMO yra gatava. Knygos didumas apie 9 coliai ilgio, 6 pločio, 164 puslapiai, gražiai audeklu apdaryta su auksine antspauda ant viršaus. Knygos turinys labai atydžiai surinktas geriusių valgio daiktų. Joje telpa 15 gatunkų geriausių sriubų. 87 budai kaip sutaisyti mėsos valgius. 7 budai kiaušinienių. 64 budai kepimo įvairių pyragų ir pyragaičių. 18 budų pajų ir pudingų. 5 geriausi budai kaip gaminti žuvis. 9 geriausi budai kaip kepti duoną. 17 geriausių konservų, kaip sudėti įvairias uogas ir augalus. 10 budų kaip užlaikyti daržoves. 10 budų įvairumų: gėrimai, naminiai dalykai, patarimai. 7 geriausi valgiai iš Lietuvos gaspadinės. 6-ši budai gaminti paukštieną. Įvairus spaisai, (prieskoniai). Žodžiu sakant, knyga verta turėti kiekvieno lietuvio stuboje, nes ji parodo kaip sveikai gaminti valgius, kaip sunaudoti daiktus naudingai ir ekonomiškai.

Labai linkiame Tamstai šitą knygą sau išsirašyti; jeigu pats negamini valgių padovanok savo gaspadinei, savo seserei, savo motinai arba savo merginai, jusų dovana paliks jų atmintyje per ilgus laikus. Geras maistas, geras namų prižiurėjimas sučedina pinigus, kuriuos gydytojams ir vaistinyčioms atiduodi. Šita knyga gražiai apdaryta parsiduoda už $1.50; su popieriniais apdarais—$1.25. Neatidėk, nes užmirši. Rašyk dabar, paklausinėk, gal jusų susiedės norėtų sau nusipirkti—galėsite kartu parsisiųsti kelias knygas.

Užsakymą ir pinigus pasiųskite ant tokio adreso:—

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

REIKALINGA UKININKŲ PAGELBA DEL PILNO CENZO UKIŲ.

win T. Meredith, Agrikulturos Sekretorius, šaukia pagelbon visus Amerikos ukininkus, prašydamas jų kooperacijos rinkimui pilnos ir tikros ukių cenzos.

Cenzos Biuras praneša Agrikulturos Departmentui jog darbas ėmimo cenzos, neina taip gerai kaip reiktų. Gal todel, kad darbas šiais metais varomas žiemoje, o pereituose metuose visuomet buvo atliktas pavasarį ir vasaroje.

"Jeigu tik viena ukė bus praleista, skaitlynės bus neužbaigtos," sako Agrikulturos Departmentas. "Visuomeniška priedermė, turėti skaitlinėse kožną ukę."

Visi ukininkai į pagelbą palengvinimui cenzos suskaitytojams, gauti suskaitą jų ir jų sosiedų ukių!

Jeigu kas žino, jog nors viena ukė praleista, praneškite suskaitytojui. Raštelis adresuotas "The United States Census Supervisor" ir prisiųstas pačtu bus perduotas apskričio direktoriui, kuris viską tinkamai prižiurės.

Ukinikams priminta, sulyg įstatymų, jog visa informacija teikta suskaitytojams bus laikoma konfidencialiai, nebus duodama taksų kolektoriams, taksų asesoriams, ir nebus naudota niekam kitam tik del cenzos raportų. Cenzos suskaitytojai draudžiami išduoti jokią informaciją, kurią jie gauna atlikdami savo priedermes.

Trukdymas ir keblumas skaitymo ukių darbe atsiliepia ant Agrikulturos Departmento.

Cenzoje bus pažymėta permainos pereitų dešimties metų, dabartinis padėjimas, visos kitos informacijos paliečiančios agrikulturos darbui. Cenzos skaitlinės ypatingai svarbios del "Bureau of Crop Estimates," nes yra pagrindžiai valdiškų raportų.

TAUPYMAS.

Keletą dienų atgal, George B. McCallum, iždininkas McCallum Hosiery Kampanijos, Northampton, Mass., per dirbtuvės langą išmetė $197, auksiniais ir sidabriniais pinigais. p. McCallum ne kvailas ir nedarė nudavimą kokio ten naujo milijonieriaus atvažiavusio į New Yorką iš Texas, kuris tokiu budu prie savęs šaukia burį Broadway aktorių.

Jis vistik nudavė savo darbininkus. Jie, visai nereikalingai, mėtinėjo $197. kožną savaitę per dirbtuvės langą, ir p. McCallum ėmė pavyzdingiausią budą, kurį jis galėjo išgalvoti, atkreipti darbininkų domę į tai. Po trukšmu, pakeltu besivaržymui sniege del tų išmestų pinigų, p. McCallum aiškino sušauktiems darbininkams tikslą tos nepaprastos ceremonijos. Jis sakė, jog į vieną savaitę buvo pamestą 11,760 adatų, kiekviena po 1¼ centų vertės. Tas reiškia, jog kampanija pralaimėjo per savaitę $197 vertės. Adatų pragaišinimą niekas negalėjo sugrąžinti.

Šilko išmetimas po kojų, savaitę atgal, turėjo tiek vertės, kiek tas vienas auksinas (penkiasdešimties dolerių), kurį jis išmetė ant vėjo. Buvo įspudingas pamokinimas, nepaisant to, jog dar keli darbininkai buvo perdaug užimti bejieškant daugiau pinigų sniege, ir neklausė ką p. McCallum pasakojo.

"Keturi iš kožno penkių vyrų ir moterų, kurie matė tą atsitikimą, mėtimo pinigų "sako p. McCallum," tą patį daro savo gyvenime ir namuose. Nepažįstant ir nepaisant taupymo ir taupymo budus, jie kožną dieną meta pinigus per langą. Žmonėms vertėtų mokitis taupyti pinigus. Reikėtų pirkti Karės Taupymo Ženklelius (War Saving Stamps), Laisvės bonus (Liberty Bonds) ir tt."

Šis aprokavimas nepritaikytas tiktai McCallum Kampanijos darbininkams. Galime sakyti, jog keturi iš visų penkių šios šalies piliečių taip-pat daro.

Suma tokio nereikalingo eikvojimo, jeigu butų įdėta ištikimais ir naudingais valdžios saugumais reikštų skirtumą tarp turto ir biednystės.

Iš Lietuvos.

Gaščiunai, Šiulių apskritis.

Pas mus žmoneliai labai neranguos. Jaunuomenė taip pat seka seneliams ir į vikius susirinkimsu žiuri pro pirštus. Tiesa! Išklysti iš Dievo Kelio. Atsiranda kartais tokių, kurs norės pradėti kokį darbelį: ar vakarą rengti, ar taip ką nors naudinga... (Kaip tai buvo pernai). Kiek gaščiuniečiai rengė vakarų, bet nė vieno nepastatė ant scėnos, nes atsirasdavo tokių "davatkėlių," kurios išgirdę klebonėlio pamokslą: "Linksmybės svieto—tuštybės, kas linksminas čia—ten jo pragaras laukia!", meta ant savęs paimtą darbą ir tuo pakenkdavo visai kuopeleidarbininkų.

Šiemet susiburė vėl tokia jaunuomenės kuopelė.

Ir ta kuopelė nugalėdama visokias kliutis, neatsižiurėdama nė į jokius pamokslus, surengė gruodžio 25 d. 1919 metų šeimyninį vakarėlį su vaidinimu "Mųsų gerasis." Veikėjai pasižymėjo savo gabumu, nes visai per trumpą laiką atliko savo uždavinį, kuo puikiausiai. Gryno pelno buvo surinkta 90 auksinų, kuris paaukotas Lietuvos Šaulių Sąjungai.

Lekėčiai.

Buvo išrinkta girios komisija. Bet jos dar negana. Prie jos radosi visai niekieno nerinkta nauja iš 3-jų žmonių komisija. Ji važinėja pas turtingesnius padegėlius ir sakosi, kad ji išsirupisianti pigesne kaina iš valdžios medžių troboms atstatyti. Bet už tatai ima ji po 6—10 auksinų. Pas bėdinuosius padegėlius nevažinėja, nes, girdi, ką iš jų gausi.

Laikas jau butų žmonėms nebesiduoti tokiems save naudotis, bet del medžio turėtų kreiptis į valdžios įstaigas.

Šiauliai.

Man teko ilgai laukti stotyje traukinio. Keleivių stotyje buvo daug, ypač kariškių. I klesėje prie bufeto buvo keli raudonlankiai valdininkai, kurie rėkavo, gėrė ir kumščiais galvas daužėsi...

Po tokio reginio labai nudžiugau, kai atėjo traukinys. Įsėdau drauge su kareiviais į naujai įtaisytą vagoną. Visur vagone švaru. Jam apšildyti stovėjo geleži nė krosnis. Malkų nebuvo. Tada kareiviai keikdami ėmė laužyti naujus suolus ir jais krosnį kurenti. Taip ir sudegino juos. Paskum buvo patenkinti, kad šilta.

Papilė.

6. I. Per visuotiną Simo Daukanto draugijos susirinkimą, nutarta greitu laiku pasamdyti butas knygynui netoli nuo bažnyčios, kad žmonėms butų patogų.

"Simo Daukanto" knygynas užgimė iš buvusio prieš karą "Saulės" knygyno griuvėsių.

Kasoje esama daugiau per 1000 auksinų pinigų, bent kiek jau išrašyta knygų ir laikraščių: "Lietuva", "Laisvė" ir "Liet. Ukininkas."

Kapitalas susideda iš narių mokesčių ir aukų iš surengto lapkričio 19 d., 1919 m. Papilėje vakaro.

Pasirodo, kad ir "Simo Daukanto" knygynas jau turi priešų už išsirašymą "L. U."

Nutarta persikėlus naujan butan surengti S. Daukanto paminėjimui šventę su referatais, ir ruoštis prie 16 vasario šventės.

Rinkimai ir revizijos komisija atidėti. Valdyba išrinkta iš 5 asmenų.

Jie pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkas St. Jasdovskas, pavaduotojas S. Šeraulteris, iždininkas St. Mockus, raštininkas V. Stalgaitis ir knygynikas R. Šliauteris.

Alytus.

Sausio 8 dieną, š.m., įvyko čia naujai išrinktas Alytaus apskrities Tarybos posėdis, kuriame dalyvavo 20 rinktų atstovų. Po bendros diskucijos apie dalykų padėtį apskrityj ir einamų reikalų suderinimo su Valdžios institucijomis, prieita prie rinkimų Tarybos pirmininko ir pavadupotojo, Tarybos pirm. išrinkta kun. J. Grajauskas, padėjėjas ukininkas Maknickas.

Toliau buvo nustatytos mėnesinės algos apskr. Tarybos Valdybos tarnautojams—pirm. 1000 auksinų, nariams po 800 auksinų.

Po to buvo išrinkti į Valdybos pirmininkus senasai Valdybos pirmininkas dr. S. Janavičius, nariais—A. Saulynas ir ukininkas Kardišauskas.

Toliau buvo svarstomi kiti klausimai.

Apskritai imant, šis naujos Tarybos posėdis buvo turtingas. Vienas dalykas atrodo labai keistas, kad posėdyje dalyvavo vietinio komendanto atstovas, kuris net netinkamai į atstovų kalbas kišosi.

Alytus.

Čia veikia Valstiečių Sąjungos kuopa, kuri vis eina stipryn. Matydami tai, krikščionys-demokratai pradėjo tverti pavasarininkų kuopą. Gruodžio 14 d. įvyko pirmas susirinkimas. Jame dalyvavo apie 30 narių. Šaukiant antrąjį susirinkimą niekas neatvyko, šaukiant trečiąjį labai mažai te atėjo. Iš to matyti, kad pavasarininkų kuopai darosi negera.

Joniškis, Šiaulių apskritis.

Vietos inteligentų rupesniu įsteigti Joniškyje vakariniai kursai suaugusiems bei paaugusiams jaunimui levinti. Mokslas eina kasdien vakarais nuo 6 iki 9 valandų. Dėstoma šie dalykai lietuvių kąlba, aritmetika, geografija, istorija ir gamta. Tik gaila, kad ne visi supranta mokslo svarbą, ir nedidelė dalis jaunimo lenko kursus. Tokiam Joniškiui skaičius 40—50 lankytojų yra labai mažas. Bet jaunimo daug.

Pajevonis, Vilkaviškio apskritis.

Šitame kampelyje apmiręs visuomenės gyvenimas. Nemaža randasi draugijų, bet jokio jos gyvumo nerodo. Žmonės iš karto, lyg tik pradeda kokią draugiją steigti, puolasi labai smarkiai, bet toliau visai atšala. Kiek smarkiau buvo pradėjus darbuotis "Darbininkų profesinė sąjunga," bet jau kelintas mėnesis neleidžia susirinkimo daryti. Žmonės labai nepatenkinti dabartine padėtimi, kad varžoma žodžio ir susirinkimų laisvė. Rinkimai į savivaldybes ėjo silpnai. Tenka girdėti iš daugelio kalbų, jog atnaujinama dar aštresni negu caro laikai. Laukiama Steigiamojo Seimo rinkimų.

Bartininkai, Vilkaviškio apskritis.

Bartininkiečiai gali pasigirti savo smuklėmis. "Lietuviškai baltakei" platinti jau dvi smuklės gyvuoja kaip reikia. Gal greitu laiku ir trečia atsidarys. Džiaugiasi baltosios megėjai, girdi, kaip daugiau esą smuklių tai bent pigiau: ir kad duoti 19 auksinų už bonkutę, tai ir kringelį užmauja magaryčių.

Kelmė.

Kelmės valsčiuj buvo paskirti rinkimai į Valsčiaus Tarybą. Musų valsčiuje tatai buvo sunku tai padaryti, nes komitetas neturėjo surašų gyventojų ir nežinojo, kiek bus kiekviename apskrityje rinkimų. Rinkimuose labai maža žmonių dalyvavo, nes vietinis klebonas buvo suklaidinęs žmones, sakydamas pirmą dieną Kalėdų per pamokslą, kad sekmadienyj gruodžio 28 dieną negalį buti rinkimų, o bus tiktai pasikalbėjimas apie kandidatus, o patys rinkimai busią pirmadieny. Tą patį jis aiškino atėjęs Komitetan į rinkimus ir pasakė dar, kad valdžia negalinti rinkimų skirti sekmadieniais ir šventadieniais, kad tą galį dirbti tiktai socialistai bedieviai ir kad jis rupinsęsis, kad daugiau taip nebutų ir kad nerinktų tokių žmonių, kurie šventadieniais nori daryti rinkimus. Jam buvo atsakyta, kad rinkimai paskirti sekmadienyj del to, kad daugiau žmonių galėtų dalyvauti.

Kelmės Valsčiaus Tarybon išrinkta 42 atstovai, iš kurių 1 valdininkas, 2 gydytojai, 4 darbininkai, 6 pirkliai-žydeliai ir kiti ukininkai.

Šimonių valsčius.

Šimonių valsčiaus tarybon išrinko 10 krikščionių demokratų ir 2 nepartinius. Rinkimai įvyko šiokią dieną, taigi įstatymų neprisilaikyta.

Mariampolė.

Sunkų, kada svetimi mus skaudė, bet ką lyginti su ta skauda, kurią atjaučiam savo širdyje del neteisybių, kurias dirba savieji...

Tačiau su pasitenkinimų galima pažymėti, kad naujos valstybės valdininkų sau valybė pamaža žebojama, kad ima reikštis tvarkos. Valstybės kontrolė Suvalkijoje dirba ne be vaisių. Daugelyje vietų kontrolė pastebėjo netvarkingą knygų vedimą, o kai kur ir rimtu kriminalių nusižengimų. Taip jau yra traukiama atsakomybėn Raudonojo Kryžiaus ligoninės užveizdėtoja žemės ukio ir valstybės turtų įgaliotinis, apskrities viršininkas su padėjėju, valsčiaus viršaitis, kuris ne-kuris iš suėmimo komiteto.

Šis trumpas tarnybų išskaičiavimas rodo, kokiame stovyje ir kokios moralės vertės yra musų valdininkų asmenų sąstatas.

Teko girdėti, kad pirmosios mobilizacijos 1919 m. naujokų ėmimo komisijos byla įvairių ministerijų sferose marinama, vis delto išliko gyvas ir gal sulauks tinkamo galo. Piktų darbų visuomet sopulingas galas.

(Iš "Liet. Ukininko.")

MERGINA JIEŠKO KAMBARIO lietuvių šeimynoje. Adresas:

TEL. PARK 2804 J.

VAIKINAS ieško sau atskiro kambario pas lietuvius. Adresas:

"A. L." Administracija,
15 Millbury Street.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

NAUDOKITĖS PROGA!

SPECIALIŠKAS PERSIUNTIMAS Į LIETUVĄ apavalų (šiušių) ir drabužių, moterims, vyrams ir vaikams. Persiuntimas pilnai guarantuojamas S. V. paštos. Už geriausį sutaisymą siuntinių mes gvarantuojame.

A. STANKIENĖ,
372 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.
(18—16)

Jieškau brolio Jono Marcinkaus. Gyvena Amerikoje. Meldžiu atsišaukti, arba jį žinančių meldžiu man pranešti. Turiu labai svarbų reikalą.

Kazys Marcinkus, P. O. BOX 185, Framingham, Mass.
(12—15)

AMER. LIET. TAUT. SANDAROS organas
"SANDARA"
Puikiausiai nušviečia lietuvių gyvenimą visam pasaulyje ir uoliausiai gina darbininkų reikalus. Metams $2.00. Skaitykite visi. Vieną numerį siunčiam paliurėt dykai.
"SANDARA",
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Kas turi ausis teklauso skaitančių, kas turi akis pats teskaito musų karžygiškos kariuomenės leidžiamą laikraštį

"Kariškių Žodis"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" aprašo visus Lietuvos kariuomenės žygius, kovas, smarkius mušius, kad brangiai Tėvynei laisvę iškovoti, kad apgynti musų brolių turtą, gyvybę nuo lenkų plėšikų piktųjų, nuo vokiečių ir rusų grobonių plėšriųjų.

KARIŠKIŲ ŽODIS" ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą gynti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurion galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimę rasti visi po pasaulį išsiblaškę vargstantieji tikri Lietuvos sunus.

"KARIŠKIŲ ŽODIS" skelbia nukautųjų (užmuštųjų), sužeistųjų, nelaisvėn patekusiųjų ar be žinios prapuolusiųjų bei kovose atsižymėjusiųjų ir apdovanotų kariškių vardus.

Taigi, kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvynės išsiilgęs, kuris nori žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo krauju musų žmonėms laimingą kelią kloja, teskaito ir teplatina.

"KARIŠKIŲ ŽODĮ,"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" eina vieną kartą į savaitę. Kaina metams 2 doleriu, kuriuos galite pasiųsti registruotame laiške. Adresas:

"KARIŠKIO ŽODŽIO" REDAKCIJA,
KAUNAS,
LITHUANIA.

Dovana Visiems Dykai.

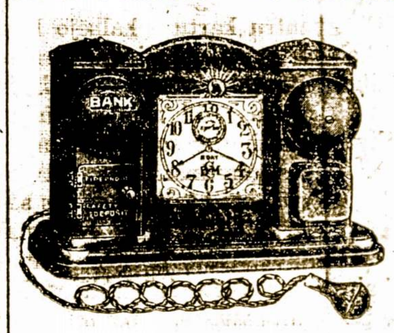

Tai kas nors nepaprasto. Nustebinantis laikrodis, naujo išradimo, apie kurį dar nėsi girdėjęs, laikrodis yra naujausiu išradimu laikrodžių srityje. Apie jo praktingumą kalba žemiaus paduotas aprašymas: 1—Rodo valandas ir minutas kaip ir paprastas laikrodis. 2—padarytas iš geriausio metalo taip kad gali buti ugnyje ir nesudega ir gali išlaikyti per visą tavo gyvenimą. 3—Augščio 8 colių, pločio 13 colių. 4—Laiką laiko geriau negu koks nors kitas laikrodis ir nesuvėlins nei minutos. 5—Gvarantuotas ant 25 metų. 6—Turi skambutį, kuris taip smarkiai skambina, kad ir kiečiausiai miegantį prikelia iš miego ir iškella iš lovos, kad jį nutildytų. 7—Nakties tamsoj nereikia keltis ir žiebti zapalkas, idant pamatyti kokia valanda, tik paspausk guzikutį ir visas laikrodis apsišviečia elektros šviesa. 8—Gali kartu šviesti ir skambinti, gali buti kaipo kambarinis ar ofisinis varpelis del pašaukimo reikalaujamos ypatos. 9—Turi egzaminuojamą lemputę del ištyrimo akies, burnos, ausies, gerklės, nosies ir dantų. 10—Turi elektros bateriją labai pasekmingą gydymui nerviškų ligų. 11—Turi savyje nesudeginamąją bankinę spintelę dviem perskyrimais, vienas pinigams, antras brangakmenims sudėti. Bankas aprupintas slaptingomis durelėms, kurias gali atidaryti tik žinanti paslaptį ypatą. Su kožnu laikrodžiu prisiunčiame pilnas informacijas. Kombinacijos numeris užsistato. Dabar pamislyk. Kiek naudos ir parankumo gali turėti iš tokio laikrodžio. Nedaro skirtumo, kokį laikrodį pirktum, visgi geresnio už šitą negausi. Šitoks laikrodis privalo rastis kožnoj stuboj, nes jis yra ne tik reikalingas, bet ir pagražinančiu namus daiktu. Nerasi žmogaus kam šitas laikrodis nepatiktų. Baterija tame laikrodyje gali užtekti ant kelių metų, o paskui labai lengvai įdėti naują. Tas laikrodis vertas $20.00 mažiausiai, bet mes gi del jų daugybės per trumpą laiką pardavinėsime tik po $11.95. Laikrodis yra tokis, kaip aprašyt s. Jei jums nepatiktų, grąžiname pinigus. DYKAI, VISIŠKAI DYKAI išsiunčiame kožnam šitą geležinį gražų laikrodėlį priedo, kas užsisakys pas mus aprašytą naujo išdirbimo laikrodį. Laikrodėlis yra labai geras dirbantiems žmonėms, nes stiprus jo lukštai ir tvirtais viduriais, laiko laiką teisingai. Parduodamas po $4.00 ir daugiau, o mes duosime jums DYKAI tik per trumpą laiką, jei užsisakysi tuojaus stebuklingą naujo išradimo laikrodį. Taigi jei nori pirkti sau ar kam nors dovanų, tai prisiųsk mums rankpinigių tik $1.00, o mes tuoj išsiųsime laikrodį su laikrodėlių. Likusius užmokėsi gavęs daiktus. Norėdamas pasinaudoti proga, rašyk tuojaus.

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 NORTH IRVING AVE., DEPT 225, CHICAGO, ILL.

VIETOS ŽINIOS

KONCERTAS.

Programas "Aušrelės" klesiško koncerto, kuris rengiamas 8 d. balandžio, 8 val. vakare, A.O.H. svetainėje, yra nepaprastai gražus ir įvairus. Ponai Čižauskai, kurie jau senai nebuvo girdėti Worcesteryje, padainuos daugelį gražių dainelių, solo ir duetų. Vietos daininkai, p-lės I. Avietėnaitė, M. Šukiutė ir p. Skrickis, taipgi dalyvaus programe. Abelnai tikimasi turėti vieną iš gražiausi koncertuką Worcesteryje kada buvo.

Muzikos Mylėtojas.

Didelės prakalbos.

Didelės prakalbos atsibus Subatoje 7 val. vakare, 27 kovo, A. O. H. svetainėje. Rengia Lietuvių Mechanikų sąrišis. Kalbės kapitonas Vladas Lazdynas ir J. Sagevičius iš New Yorko. Publikai bus parodyti planai atstatymui išgriautų vietų Lietuvoje.

Reporteris.

L.L.Sargams svarbu.

Sekantį nedėldienį, 28 d. kovo 1-mą valandą P.M., L. Vyčių name bus svarbus susirinkimas. Nariai ir svečiai malonėkite atsilankyti

Valdyba.

.. Lietuvos Šelpimo Draugijos susirinkimas atsibus nedėlioje, 28 d. kovo, 7-tą val. vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo kambariuose, 96 Green St. Visi nariai pribukite ir naujų atsiveskite.

Valdyba.

Prakalbos.

Nedėlioje, 28 d. kovo, Pobažnytinėje svetainėje atsibus prakalbos, kurias rengia S.L.R.K. 41 kp. Kalbės Dr. J. Jonikaitis ir kiti kalbėtojai. Prakalbos atsibus 7-tą valandą vakare.

Kviečia visus atsilankyti.

Valdyba.

"Parcel Post" eina Lietuvon.

Worcesterio Pačtas kaip dėje, visos Suv. Valstijų pačto stotis, apsiima priimti visokių siuntinių del Lietuvos, registruotų arba paprastų, po 12c. nuo svaro. Pakelis neturi sverti daugiau kaip 22 svaru. Pakeliai eis į Kauno, Vilniaus, Suvalkų ir Gardino rėdybas, išskyrus vietas kurias lenkai turi užėmę.

Patariama lietuviams naudotis šia proga, siųsti įvairių reikmenų, o ypač drapanų, savo giminėms. Tai yra saugiausias dastatymo budas.

Worcesterio paviete, airiai išpirko daug daugiau negu paskirtą jiems sumą "Airių Respublikos" bonų. Ir tai padarė į trumpą laiką. Atgavimas kada nors šių pinigų yra dideliai abejotina, bet Amerikos airiai yra ant tiek patrijotai, kad to neboja.

Tuo tarpu, Worcesterio lietuviai vos pusę išpirko tos sumos Lietuvos Laisvės bonų, kuri buvo šiai apielinkiai paskirta, nors Lietuvos Respublika jau pripažinta ir vinigai užmokėti už jos bonus bus tikrai sugrąžinti, nes juos garantuoja visas Lietuvos valstybės turtas.

Subruskime, broliai, prie bonų pirkimo. Neleiskime airiams pralenkti mus tėvynės meilėje!

Lietuvis.

Iš Lietuvos Laisvės Paskolos Komiteto veikimo.

Nedėlioje 21 d. kovo atsibuvo prakalbos Rialto Teatre, parengtos vietos komiteto Lietuvos bonams pardavinėti. Žmonių prisirinko pilnutis teatras, pritruko net sėdynių. Pirmiausiai kalbėjo vietos komiteto pirmininkas kun. J.J.Jakaitis trumpai, bet karštai ragindamas Worcesterio lietuvius neatsilikti, išpirkti paskirtą dalį bonų. Podraug pranešė, kad jau pusė, tai yra $50,000 vertės bonų yra parduota. Gausiais aplodismentais publika sutiko prašimą apie draugijų ir pavienių asmenų užsirašymus didesnėmis sumomis. Už pusantro tukstančio vertės bonų paėmė Piliečių Kliubas ir Šv. Kazimiero Draugija, už tukstantį paėmė Šv. Jurgio ir Šv. Liudviko draugijos ir pavienis asmuo kun. Jakaitis.

Toliau kalbėjo kun. Mironas, kuris neseniai pribuvo iš Lietuvos ir papasakojo apie šiandieninį Lietuvos padėjimą. Trečiu kalbėtojum buvo kapitonas Lazdynas. Jis nupiešė savo įspudžius iš kelionės po Lietuvą. Laike prakalbų buvo pardavinėjama bonai. Spėjama, kad laike šių prakalbų išparduota apie $10,000 vertės bonų. Pažymėtina, kad dargi svetimtautis italas, Rialto Teatro savininkas Greeko, neatsisakė nusipirkti Lietuvos Paskolos boną.

Užbaigiant prakalbas, antru kartu kalbėjo kun. Mironas apie pinigų persiuntimą Lietuvon ir apie biznio progas Lietuvoje. Pinigų siuntimą pasakė, dar nežinąs galutinai kaip sutvarkyti, bet pasigyrė darąs sutartis su Irving National Bank, New Yorke. "Amerikos Lietuvio" leidėjas, M. Paltanavičia, patarė, ar negeriau butų, vieton stumus lietuvių biznį į svetimtaučių rankas, pasirupinti atlikti tą darbą per lietuvių įstaigas. Nežiurint to, kad pastaba buvo rimta ir vietoje, publika turbut įsivaizdindama, kad pamokslo klauso, laike kurio kunigui niekas negali prieštarauti, pradėjo rankomis ploti ir švilpti. Publikai aprimus, kalbėtojas pastebėjo, kad geriausiai siųsti pinigus Lietuvon doleriais, nors nežinojo kaip tas butų galima atlikti. Irving National Bank neapsiima tai daryti, iš laiškų išimama, na o ir Lietuvoje žmonės gavę dolerius turi keisti į markes ir žinoma pas Lietuvos žydelius gaus dar mažesniu kursu negu čia, kad lanoma, o ir Lietuvos bankai ant kiek man žinoma, labai žemu kursu dolerius į markes keičia. Iš viso matėsi, kalbėtojo noras išreklemuoti tulas svetimtaučių Lietuvos firmas ir paženinti Amerikos lietuvių įstaigas.

Reikia pastebėti, kad kaip laike misijos prakalbų, taip ir šį kartą atvažiavę kalbėtojai daugiau domos kreipė į pašalinius dalykus, reklamavo savo asmenis, perstatė sulyg savo pažiurų Lietuvos politinį stovį, garsino savas firmas, o paskolos reikalus paliko paskutinėje vietoje. Ir jei vietos lietuviai išpirks paskirtą dalį paskolos, tai tik pasidėkavojant karštam vietos komiteto veikimui ir uoliam pasidarbavimui vietos kolektorių.

Reporteris.

Parsiduoda

NAMAI—FARMOS.

Arti Millbury Street. Naujas 3-jų gyvenimų namas su visais įtaisymais. Kaina $9,300, įmokėti $2,500.

West side. 5 minutos ėjimo nuo City Hall, didelis 3 gyvenimų namus po 10 kambarių kiekviename gyvenime, visi įtaisymai, elektrika, šiluma, maudynės ir tt., ir garadžius. Šis namas yra vienas iš puikiausiai subudavotų namų Worcesteryje ir jį pabudavoti šiandien lėšuotų virš $25,000, bet greitam pardavimui kaina tik $17,000, lengvos išlygos. Randa pareina virš $2,000 į metus.

Arti Worcesterio graži 9 akrų farma, prie pat elektrik karo, dviejų gyvenimų namas, su šiluma ir kitais įtaisymais, bania, garadžius, daug vaisingų medžių. Kaina $9,000, įmokėti $4,000.

Viena iš puikiausių farmų Worcesterio apielinkėje, 115 akrų geros žemės, gražios pievos, derlingi laukai, puikios ganyklos, daug miško. Rąstų ir malkų yra užtektinai išmokėti visą farmą. Graži 10 kambarių stuba, didelė banė, malkinyčia, vištininkai, ledaunė, pieninyčia ir tt. Parsiduoda su padarais ir gyvuliais. Kaina $9,500, lengvos išlygos, **galima mainyti ant namų mieste.** Farma randasi labai smagioje vietoje, toje apylinkėje yra keletas apsigyvenusių lietuvių farmerių. Šį farma dabar pavasaryje parsiduos greitai ir jei nori įgyti gerą ir pelningą ukį prieinama kaina — pasiskubink!

A. BLAŽYS,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

PASIRANDAVOJA geras didelis ruimas vienam vyrui arba dviem draugam. Galima gauti pas —

G. VIERAITIS, 195 Perry av. Worcester, Mass. (13)

GERI RAKANDAI — vieno miegruimio, parsiduoda pigiai. ST. ŠLIORA, 183 Millbury st. Second floor. Galima matyti vakare. Arba panedėlyje dienoj.

JIEŠKAU KAMBARIO del vieno vyro, gal kur pas lietuvius randasi. Prašau pranešti.

15 MILLBURY STREET,
Worcester, Mass.

INTERNATIONAL Service Co. Inc.

Užkviečia visus savus šeimyninkus, taipgi visus draugus ir drauges, kurie nepriguli, atsilankyti pažiurėti mūsų naują ofisą, kuris yra atidarytas ant

518 Main St. Knowles Bldg.
Rooms 608—9—10
Worcester, Mass.

Nuo Gaisro Liekanų Didelis Išpardavimas!

LABAI PIGIAI GAUSITE PIRKTI RAKANDUS, DRABUŽIUS, VISOKIOS RUŠIES AUKSINIUS DAIKTUS IR MUZIKALIŠKUS ĮRANKIUS.

American Supply Co. Inc.

78 Front St. Worcester, Mass.

Lietuvis pardavėjas.

Juozas Sviderskis

Reikalaujame Agentų.

Yra proga atidaryta del svarbaus darbavimosi, galite su visu, ar su dalia savo laiko darbuotis. Mes duodame pilnas informacijas. Del platesnių informacijų atsišaukite:—

INTERNATIONAL SERVICE CO.,
KNOWLES BLDG., 518 MAIN STR.,
Room 609, Worcester, Mass.

JAU YRA VOKIŠKŲ BRITVŲ.

Pilnai gvarantuojam. Kaina $6.00 — $8.00. Pinigus siųskite su užsakymu. Adresas:

M. ZIZAS, 138 Millbury st.
Worcester, Mass.

PARSIDUODA greitame laike geras mažas forničius ant 23 Mitchell st., pagal So. Worcester Wire Mill.

ANTANAS BUDĖNAS,
(12—15)

PUIKUS KAMBARIS delei vieno arba ir dviejų inteligentiškų vyrų. Kreipkitės pas —

J. STELMOKAS,
161 Millbury Street,
Worcester, Mass.

REIKALINGAS KUMPANAS arba Bendras, kuris apmokėtų iškasčius už užpatentavimą mano labai gero išradimo. Kompaną priimsiu ant labai gerų išlygų. Reikalaunant platesnių žinių, kreipkitės pas.

Mr. Stanley Damalis, 2163 W. Coulter Street, Chicago, Illinois.
(12—14)

VALATKA

Dailydė-staliorius.

Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu—

15 Millbury Street,
Tel. Park 6407.
Worcester, Mass.

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.

Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu—

15 *MILLBURY STREET,*
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

DR. TESSMER

Dentistas
306 Main St., Worcester, Mass
Offiso valandos:
nuo 9 iki 6 o ketvergais iki 8 vak.
Nedėlioms nuo 10 iki 12.

ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ

35 Grafton St. Worcester, Mass.

Dručiausių ir gražiausių čeverykų ir kaliošų, vidutinėmis kainomis galite pasipirkti tiktai musų krautuvėje. Pataisome senus čeverykus gražiai ir drutai.

ANTANAS J. BABECKAS,
35 Grafton St., Worcester, Mass.

BARBERNE

Švariausia barbernė ir maudynės, kur visados galima išsimaudyti, apsiskusti ir apsikirpti, gražiai, pagal kiekvieno norą. Elektros mašina masadžem ir plaukam kirpti gražiai ir greitai. Galendame skustuvus — britvas. Kviečiame visus lankytis.

D. MAŽEIKA,
26 WARD STREET, WORCESTER, MASS.

Telephone Cedar 2404

Dr. J. Jonikaitis

175 Green st. Worcester, Mass
OFFICE HOURS:
9 to 11 A. M. 1 to 3 P. M.
7 to 9 P. M.

DR. F. MATULAITIS

17 Millury St., Worceter, Mss.
Tel. Park 7761
Ofiso Valandos:
1 to 3 P. M. 7 to 8 P. M.
Nedėlioms 1 - 3 P. M.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvis, oisterius, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti kenuose.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėmis ir į krautuves.

Sullivans, Vernon Square,
FISH MARKET.

Geriausios rušies akiniai,— 1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės $2.50, musų kaina $1.98. Stiklus akiniams suteikiam sulyg akių per musų akių registruotą Optometristą — nedaugiaus kaip $2.50.

OPTICAL DEPT.
Denholm & McKay Company
Worcester, Mass.
Boston Store.

MAUDYTIS SVEIKATA!

Loviuose maudynės, garo maudynės, elektrikos masadžius, žmogus patarnauja. Atdara dieną ir naktį. Lovių maudynės moterim atdaros visada, Garo maudynės del moterų atdaros nedėlios ir panedėlio vakarais.

RUSSIAN TURKISH BATHS,
3 LEDGE STREET,
kam. Water st.,
Worcester

Lietuvių Vaistinyčia Aptieka.

Jeigu kada turi kokį receptą nuo daktaro arba pats nori sau gyduolių nusipirkti, nežiurint kokios ten gyduolės butų ir kaip jos vadintusi, jeigu niekur negauni pas mus visada gausi.

Kviečiame visus lietuvius lankytis savo vienatinėje Lietuviškoje Vaistinyčioje mieste Worcester ir apielinkės. Kas negalite pas mus ateiti, galite rašyti.

A. BUDREVICIA

93 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Nepamirškite musų

Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

Naujausios mados sutai, skrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negų kur kitur.

Kviečiame visus atsilankyti

V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas auksavime | Žemiausios Kainos

Traukiu dantis be skausmo

DR. FREDERICK BROWN
34 FRONT STREET Next To Plaza Theatre
Atdara Vakasrais

GERIAUSIA
Ceverykų Krautuvė

Jeigu nori nerų drutų ir smagių Čeverykų ateikite pirkti pas

Amutį ir Ananką

o visada busi užganėdintas savo pirkimu.

Amutis ir S. Ananka
27 Millbury St., Worcester, Ma

KUR BĖGI JONUK?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.